

PVDA

SAMEN *WERKT!*

**VERKIEZINGSPROGRAMMA PVDA LEEUWARDEN
2014 - 2018**

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
SAMENVATTING VAN HET PROGRAMMA	5
SAMENVATTING IN HET NEDERLANDS	
GEARFETTING YN IT FRYSK	
SUMMARY IN ENGLISH	
0. HOOFDSTUK NUL	8
I. SOCIAAL DE CRISIS DOOR	9
ZORG & WELZIJN	
PARTICIPATIE & ARMOEDEPREVENTIE	
ONDERWIJS	
BEWEGEN & GEZONDHEID	
II. WIJS MET DE WIJKEN EN DURF IN DE DORPEN	17
WIJKEN EN DORPEN	
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING IN STAD EN DORP	
LANDELIJK GEBIED	
VEILIGHEID & OPENBARE ORDE	
KUNST, CULTUUR & MONUMENTEN	
MILIEU, WATER & GROEN	
VERKEER & VERVOER	
III. WERK VOOR IEDEREEN	31
ECONOMIE, WERK & GROEI	
RECREATIE & TOERISME	
IV. OPENBAAR BESTUUR	35
EFFECTIEF, ZICHTBAAR & VERANTWOORDELIJK	

INLEIDING

Per 1 januari 2014 wordt het noordelijk deel van de gemeente Boarnsterhim samengevoegd met Leeuwarden. De gemeenteraad van de gemeente Boarnsterhim heeft in 2010 besloten om niet als zelfstandige gemeente verder te gaan. De nieuwe gemeente Leeuwarden krijgt er negen nieuwe dorpen bij en groeit naar ongeveer 108.000 inwoners. De oppervlakte van de gemeente verdubbelt bijna. Kortgezegd: 10 procent meer inwoners en 100 procent meer ruimte! De samenvoeging is een belangrijk en zeldzaam moment in de Leeuwarder geschiedenis: de laatste formele herindeling vond 70 jaar geleden plaats. Vanwege de gemeentelijke herindeling zijn er vervroegde verkiezingen nodig, deze vinden plaats in november 2013.

Leeuwarden is dé banenmotor van Fryslân. Veel mensen uit de regio komen dagelijks naar de stad om te werken, studeren of ontspannen. De stad beschikt over goede zorgvoorzieningen, onderwijs van lagere school tot masterstudie, een breed winkelaanbod en veel culturele activiteiten en instellingen. De herindeling maakt dat de stad en het landelijk gebied elkaar kunnen versterken. De stad kan bijvoorbeeld leren van de laagdrempelige en toegankelijke buurtzorg in de dorpen, zoals de in Grou gestarte 'keukentafelgesprekken'. Andersom hebben de dorpen profijt van de voorzieningen in de stad. Samen kunnen we ervoor zorgen dat de regio aantrekkelijk blijft voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Samen kunnen we zorgen voor groei!

Hoewel de gemeente voorlopig nog wel zal groeien in bevolkingsaantal, zal er de komende decennia een wezenlijke verschuiving plaatsvinden in de bevolkinssamenstelling. Het aantal 65-plussers zal fors groeien. Onontkoombaar is dan ook om voor én met deze bevolkingsgroep specifiek beleid te ontwikkelen. Dat beleid richt zich op vrije tijd, huisvesting, mobiliteit, veiligheid, gezondheidszorg, vrijwilligerswerk en arbeid.

Tegelijk moeten we constateren dat de wereldwijde economische crisis aanhoudt. De staatsschuld is opgelopen en dit dwingt de rijksoverheid tot bezuinigen. Dat raakt ook Leeuwarden. Naast deze bezuinigingen hebben gemeenten ook te maken met een stijging van het aantal uitkeringen, doordat er minder banen beschikbaar zijn en meer mensen werkloos raken. Verder staan woningbouw en de ontwikkeling van bedrijventerreinen onder druk: ook dit kost gemeenten geld. Daarnaast vraagt de overdracht van taken van rijk naar gemeente zeer waarschijnlijk extra middelen.

De PvdA heeft de afgelopen periode de financiën op orde gehouden. Alleen een gezonde gemeente kan blijven zorgen voor schone en veilige wijken en dorpen, fatsoenlijke sociale voorzieningen en investeren in bijvoorbeeld onderwijs en werkgelegenheid. In Boarnsterhim heeft een zakencollege orde op zaken gesteld. Er zijn veel positieve initiatieven geweest vanuit de bevolking, waardoor onder andere een zeilcentrum in Grou is gerealiseerd en diverse openbare tuinen zijn opgeknapt. Feit blijft echter dat vanwege de fragiele situatie van de gemeente Boarnsterhim er nauwelijks aandacht is geweest voor investeringen in de dorpen. In het bijzonder op het gebied van recreatie en toerisme moeten de komende jaren "alle zeilen worden bijgezet" om de aantrekkelijkheid voor de watersport te vergroten.

De huizenmarkt zal de komende jaren waarschijnlijk zwak blijven en we moeten helaas ook rekening houden met stijgende werkloosheid. Allemaal zaken die ook de inwoners van de gemeente Leeuwarden zullen raken. De PvdA zal daarom blijven inzetten op een evenwicht tussen (financiële) soberheid en investeren, waarbij "werk voor iedereen" het centrale thema vormt. Nadruk ligt op participatie van inwoners zelf en daarbij ruimte geven aan initiatieven. Dit laatste komt met name tegemoet aan wensen uit de dorpen: zelfredzaamheid is daar vaak geen noodzaak, maar een wens.

In dit programma kunt u lezen wat de PvdA Leeuwarden de komende jaren van plan is in de nieuwe gemeente. Ook geven we aan wat we de afgelopen jaren hebben bereikt. Het programma kent naast een hoofdstuk waarin u input kunt geven vier hoofdlijnen, die hieronder worden beschreven.

Sociaal de crisis door

In deze paragraaf wordt onder meer ingegaan op zorg en welzijn, armoedebeleid, onderwijs en sport. Wat betreft zorg en welzijn, is van belang te weten dat het kabinet na de zomer met randvoorwaarden komt over de decentralisatie van (zorg)taken naar gemeenten. In deze paragraaf staat daarom op hoofdlijnen de sociaaldemocratische visie beschreven, op de taken binnen het programma zorg en welzijn. De PvdA zal eind september/begin oktober 2013, als meer duidelijk is over de randvoorwaarden en de financiële middelen, met een aanvulling komen op de zorgparagraaf.

Wijs met de wijken en durf in dorpen

De PvdA wil schone, veilige en leefbare wijken en dorpen. Voorzieningen voor inwoners zijn bereikbaar en betaalbaar. In deze paragraaf wordt voornamelijk ingegaan op de leefbaarheid en de voorzieningen in wijk en dorp. Ook is er aandacht voor de buurt- en dorpshuizen en de belangrijke rol van wijkpanels/verenigingen en dorpsbelangen. Verder staat in deze paragraaf wat de PvdA de komende jaren wil op het gebied van veiligheid en openbare orde en treft u onze visie aan op het gebied van kunst, cultuur en monumenten. Tenslotte kijken we naar verkeer en vervoer.

Werk voor iedereen

Voor de PvdA is werk het leidende thema. Werk is de beste manier om armoede te voorkomen. Werkgelegenheid is wat de PvdA betreft dan ook de eerste prioriteit voor het nieuwe College van B&W. In deze paragraaf treft u informatie aan over arbeidsmarktbeleid, arbeidsbemiddeling, economische profilering en lobby. Daarnaast wordt de koppeling tussen ondernemers, onderwijs en overheid beschreven. Verder zetten we onze visie over recreatie en toerisme uiteen.

Openbaar bestuur

De PvdA vindt dat het bestuur van de gemeente integer, zichtbaar en benaderbaar moet zijn. De gemeenteraad moet over voldoende mogelijkheden beschikken om de kaderstellende en controlerende taken uit te voeren. In deze paragraaf vindt u informatie over dienstverlening, communicatie en financiën, maar ook informatie over toekomstige gemeentelijke herindelingen en de positie van Leeuwarden daarin.

Dit verkiezingsprogramma is geschreven door de programmacommissie, maar vooral tot stand gekomen door gesprekken te voeren met onder andere inwoners, wijkpanels en wijkverenigingen, dorpsbelangen, maatschappelijke organisaties, culturele instellingen, onderwijsinstellingen, sportclubs en ondernemers.

Wij bedanken iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan dit programma hartelijk voor de steun en goede suggesties en wij hopen dat de inhoud u, als lezer van dit programma, zal aanspreken.

SAMENVATTING VAN HET PROGRAMMA

SAMENVATTING

De PvdA ziet de gemeentelijke herindeling als een kans. Beide gebieden kunnen elkaar sociaal, cultureel en economisch versterken. De afgelopen jaren heeft de PvdA de gemeentelijke financiën op orde gehouden. Daardoor bleven voorzieningen voor bewoners toegankelijk en betaalbaar en konden we tegelijk investeren in bereikbaarheid, herontwikkeling van woning- en kantoorlocaties, de binnenstad en de dorpen. De PvdA wil dit beleid de komende jaren voortzetten. In Boarnsterhim is de financiële situatie verbeterd en zijn verschillende initiatieven op het gebied van recreatie en toerisme in gang gezet.

De rijksoverheid is bezig met de overdracht van een aantal belangrijke sociale taken aan gemeenten. Het gaat daarbij onder andere om begeleiding, ondersteuning en verzorging in het kader van bijzondere ziektekosten (Awbz), de jeugdzorg en de uitvoering van de nieuwe Participatiewet. Bij de vaststelling van dit programma waren de randvoorwaarden en financiën van deze zogenaamde “decentralisaties” nog onduidelijk. Het is daarom de bedoeling om voor de verkiezingen nader invulling te geven aan de sociale paragraaf van dit programma. De PvdA zal in alle gevallen als uitgangspunt nemen dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen en vooral inzetten op begeleiding naar passend werk en armoedepreventie. Voor kinderen die opgroeien in armoede houdt de PvdA speciale regelingen in stand die ervoor zorgen dat deze kinderen bijvoorbeeld kunnen blijven sporten of naar muziekles kunnen gaan.

De PvdA wil dat mensen zich thuis voelen in wijk en dorp. De wijken en dorpen zijn dus schoon, heel en veilig. Het gemeentelijk groen is goed onderhouden en er is voldoende straatverlichting aanwezig. In de binnenstad wordt de komende jaren vooral geïnvesteerd in het Harmoniekwartier en in de oostelijke schil, maar ook het stationsgebied verdient aandacht. Buurt- en dorpshuizen zijn belangrijke sociale ontmoetingsplaatsen waar activiteiten plaatsvinden voor jong en oud. Wijken en dorpen krijgen de komende jaren de mogelijkheid om meer taken zelf uit te voeren. Overlast wordt tegengegaan, desnoods met een gebiedsverbod voor overlastgevende jongeren. De PvdA wil blijven investeren in verantwoorde groei van de stad en de dorpen: ruimtelijke kwaliteit is daarbij een leidend principe. De PvdA heeft een voorkeur voor inbreidingslocaties, maar wil wel een begin maken met de (zicht)kantoorlocatie rondom Werpsterhoek aan de zuidkant van de stad.

Werk is de sleutel naar een gezonde toekomst. De PvdA zet in op een wisselwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. De werkloosheid neemt door de crisis toe en het is dan ook zaak om de gemeente aantrekkelijk te houden voor (nieuwe) werkgevers en werknemers. Het regionale MKB heeft de behoefte om te innoveren en de concurrentiepositie te verstevigen: de gemeente en provincie moeten hierin ondersteunen. Leeuwarden staat bekend als hoofdstad van watertechnologie en zuivel. Deze twee elementen worden nog meer dan nu het geval is pijlers van de gemeentelijke acquisitieprogramma's. De PvdA streeft naar meer banen, voor zowel lager- als hogeropgeleiden.

Het bestuur van de gemeente is zichtbaar en benaderbaar. De gemeenteraad, de PvdA in het bijzonder, is continu in contact met de lokale samenleving.

GEARFETTING

De PvdA sjocht it tegearre gean fan it hjoeddeistige noardelik diel fan Boarnsterhim mei de gemeente Ljouwert as in kâns. Beide gebieten kinne inoar op sosjaal, kultureel en ekonomysk mêd fersterkje. De ôfrûne jierren hat de PvdA de Ljouwerter finânsjes op oarder hâlden. Dêrtroch binne foarsjennings foar bewenners tagonklik en betelber bleaun en koe der tagelyk ynfestearre wurde yn berikberens, yn it opnij ûntwikkelen fan wenning- en kantoarelokaasjes en yn de binnenstêd en de doarpen. De PvdA wol de kommende jierren troch gean mei dit belied. Yn Boarnsterhim is de finansjele sitewaasje ferbettere en binne ferskate inisjativen op it mêd fan rekreaasje en toerisme op priemmen set.

De ryksoerheid is dwaande mei de oerdracht fan in tal wichtige sosjale taken oan gemeenten. It giet dêrby ûnder oaren om begelieding, ûndersteuning en fersoarging yn it ramt fan bysûndere syktekosten (Awbz), de jeugdsoarch en de útfiering fan de nije Partisipaasjewet. By it fêststellen fan dit program wienen de gefolgen hjirfan noch net dúdlik. Dêrom leit it yn de bedoeling om foar de ferkiezings noch neier ynfolling te jaan oan de sosjale paragraaf fan dit program. Dêrby bliuwt foar de PvdA hieltyd it útgongspunt dat de sterkste skouders de swierste lêsten drage en wurdt der ynset op begelieding nei passend wurk en it tefoar kommen fan earmoede. Foar bern dy't lykwols yn earmoede opgroeie, sil de PvdA spesjale regelingen yn stân hâlde dy't fan gefolgen ha dat dizze bern meidwaan bliuwe kinne oan sport of nei muzykles kinne.

De PvdA wol dat minsken har thús fiele yn harren wyk of doarp. De wiken en doarpen binne dus skjûn, heel en feilich. It gemeentelik grien is goed ûnderhâlden en der is strjitferljochting genôch. Yn de binnenstêd wurdt de kommende jierren benammen ynfestearre yn it "Harmoniekwartier" en yn de eastelike skyl, mar ek it stasjonsgebiet fertsjinnet oandacht. Buert- en doarpshúzen binne wichtige sosjale moetingplakken wêr't aktiviteiten hâlden wurde kinne foar jong en âld. Wiken en doarpen krije de kommende jierren de mooglikheid mear taken sels op te pakken. Oerlêst wurdt tsjingien, by need mei in strjitteferbod foar bygelyks oerlêst jaande jongeren. De PvdA wol ynfestearre bliuwe yn ferantwurde groei fan de stêd en de doarpen: romtelike kwaliteit is dêrby it liedend prinsipe. De PvdA hat in foarkar foar it opnij ynfolling jaan oan lege plakken yn beboud gebied, mar wol al in begjin meitsje mei de (sicht)kantoarelokaasje by de Werpsterhoeke oan de súdkant fan de stêd.

Wurk is de kaai nei in sûne takomst. De PvdA set yn op in wikselwurking tusken ûndernimmers, it ûnderwiis en de oerheid. De wurkleazens nimt troch de krisis ta en it is dêrom krekt no fan belang om de gemeente oantreklik te hâlden foar (nije) wurkjouwers en wurknimmers. It regionale MKB hat der ferlet fan te fernijen en har konkurrinsjeposysje te ferstevigjen: de gemeente en provinsje moatte hjiryn stipe jaan. Ljouwert is ferneamd as de stêd fan wettertechnology en as de stêd fan súvel. Dizze beide eleminten wurde noch mear dan no al it gefal is de pylders fan it gemeentelik akwysysjeprogrammen. De PvdA stribbet nei mear banen foar sawol minsken mei in legere as in hegere oplieding.

It bestjoer fan de gemeente is sichtber en benei te kommen. De gemeenterie, de PvdA yn it bysûnder, is kontinu yn kontakt mei de lokale mienskip.

SUMMARY

The PvdA sees merely advantages in the aggregation of the northern part of the municipality of Boarnsterhim with Leeuwarden. Both areas can strengthen each other in a social, economical and cultural way. In the past years, the PvdA kept the municipality's budget tight, in order to make sure that facilities remained accessible and affordable. As a result necessary investments in infrastructure, the redevelopment of housing and office locations and investments in the historic centre and villages, were made possible. The PvdA would like to continue this policy. The financial perspective of the former municipality of Boarnsterhim has improved and several initiatives in the field of tourism have been successfully put in motion.

The national government will decentralise a number of important social tasks to municipalities. At time of writing, the (financial) consequences for the municipality of Leeuwarden were still unclear. The PvdA will therefore update the social paragraph of this programme on time for the local elections in November. Despite this, the starting point is undoubtedly that the PvdA will aim to let the "strongest shoulders carry the heaviest burden". Also, efforts will be made on guidance for suitable work and poverty prevention. As for children growing up in poverty, the PvdA wants to continue the existing arrangements for support in order to make it possible for these children to do sports or practise an instrument.

The PvdA wants districts and villages to be clean and safe. Parks and green areas are well maintained and the illumination of streets is sufficient. Within the historic centre, investments are mainly done in the Harmoniekwartier and the eastern part of the centre. In addition, the area around the central train station needs attention. Community centres host activities for all ages and are an important meeting place. Districts and villages are given the opportunity to perform more tasks themselves. Nuisance is counteracted, if necessary by giving out a restraining order to (youth) groups responsible for it. The PvdA plans to continue investing in growth of the city and its villages. The PvdA prefers to concentrate future developments within the existing city or villages, but also wants to begin with the development of the Werpsterhoek area at the southern part of Leeuwarden as a prime location for offices. Spatial quality is a leading principle in this ambition.

Work is the key to a successful future. The PvdA aims at cooperation between entrepreneurs, colleges/universities and the government. Unemployment is still rising, due to the financial crisis. Therefore, it is necessary to keep the region attractive for (new) employers and employees. Small businesses feel the urge to innovate and strengthen their positions: the local and regional government will have to support this process. Leeuwarden is known for its watertechnology and dairy sectors. The PvdA wants to make these sectors even more visible, by implementing it further in the strategy for citymarketing and acquisition. The PvdA is committed to bringing more jobs into the region, both low and high educated.

The board of the municipality has to be easily approachable by the citizens of Leeuwarden. The city council, the PvdA in particular, is in permanent contact with local society.

0. HOOFDSTUK NUL

DIT IS UW HOOFDSTUK

Dit verkiezingsprogramma is pas compleet met uw inbreng!

Voor het schrijven van dit verkiezingsprogramma heeft de programmacommissie geput uit gesprekken met leden en niet-leden van de PvdA, met maatschappelijke organisaties en bedrijven. Toch is het onmogelijk om alle goede ideeën die leven in de samenleving op te pikken en vervolgens op te nemen in dit programma.

Daarom willen wij u vragen om ons te voorzien van uw ideeën en plannen. De beste ideeën en verbeterplannen komen immers van mensen die dagelijks in hun dorp, buurt of wijk zijn, van mensen die zelf werken in de zorg, in het onderwijs, bij grote of kleinere ondernemingen of die zelf ondernemer zijn.

Wij dagen u uit om ons te bestoken met úw ideeën voor uw dorp, buurt of wijk! Grootse bespiegelingen of kleine verbeterpunten, alles is welkom. Goede plannen die passen bij de sociaaldemocratische beginselen van de Partij van de Arbeid krijgen een plek in dit hoofdstuk. Uw hoofdstuk!

U kunt uw suggesties doorgeven via:

Twitter:	@PvdALeeuwarden
Facebook:	PvdA-Leeuwarden
E-mail:	samenwerkt@pvdaleeuwarden.org

I. SOCIAAL DE CRISIS DOOR

ZORG & WELZIJN

Terugblik

Wie hulp nodig heeft moet dat krijgen, vindt de PvdA Leeuwarden. Wij organiseren die hulp op een klantvriendelijke, efficiënte en betaalbare manier. De gemeente Leeuwarden beschikt over beperkte middelen. Daarom hebben we ondersteuning de afgelopen jaren efficiënter, klantgerichter en beter gemaakt. Uitgangspunt daarbij is vrij toegankelijke hulp. Dat is in de stad bijvoorbeeld geregeld via het Frontlijnteam en Sociale Wijkteams, in de dorpen via Mienskipsoarch. Daarmee is een goede basis gelegd voor zorg en welzijn van de toekomst.

De PvdA kijkt naar wat nodig is. Behoud van zelfstandigheid en zelfredzaamheid staan voorop. Voor wie de problemen te groot zijn om ze zelf of binnen het eigen netwerk op te lossen, is er een professional. Dit is een sociaal werker of "meitinker", die samen met de cliënt kijkt hoe hij of zij zelfstandig en prettig kan functioneren.

In veel gevallen ondersteunen naasten elkaar via "samenredzaamheid" (hulp uit eigen kring). De buurman kookt een extra maaltijd, een broer help bij de administratie, zoals oma bij de opvoeding. Hulp geven is echter makkelijker dan hulp vragen. Daarom kent de sociaal werker of meitinker zijn buurt of het dorp goed, zodat hulp altijd dichtbij is.

De afgelopen jaren heeft Leeuwarden er veel zorgtaken bij gekregen. De komende periode hevelt het rijk nog meer regelingen over naar de gemeenten. De PvdA Leeuwarden onderschrijft het belang van deze decentralisaties. Zorg is straks niet meer versnipperd over overheden. Een goede zaak. De afgelopen periode hebben we laten zien dat we ondersteuning op maat bieden en ook nog tegen lagere kosten.

Vooruitblik

Leidend principe is dat zorg en welzijn pas goed inhoud krijgen, als het gedragen wordt door de eigen omgeving. Professionele zorg is soms (aanvullend) onontkoombaar omdat de eigen omgeving niet meer in staat is om de nodige zorg te verlenen.

De komende periode worden veel Awbz-regelingen overgeheveld naar de Wmo. Hiermee wordt de gemeente o.a. verantwoordelijk voor de uitvoering van individuele begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking. Daarnaast wordt de gemeente o.a. verantwoordelijk voor jeugdzorg en uitvoering van de Participatiewet.

Er is bij het schrijven van dit programma nog veel onduidelijk over de uitwerking van de decentralisaties. Zo is nog niet helder wat de randvoorwaarden zijn van de taken die de gemeente moet gaan uitvoeren en hoeveel zorggelden we precies krijgen. Het kabinet komt in september met uitgewerkte plannen. De PvdA Leeuwarden vult tegen die tijd dit hoofdstuk aan: bij voorkeur samen met u!

Duidelijk is in ieder geval dat de PvdA wil voorkomen dat door rijksbezuinigingen groepen tegenover elkaar komen te staan. De PvdA zet zich in voor een solidaire stad en een solidair platteland. We houden hulp en ondersteuning zoveel als mogelijk bereikbaar en betaalbaar, voor iedereen.

Als het rijk aan gemeenten optimaal vrijheid geeft bij de inrichting van taken en budgetten ontschot, dan kan het grootste voordeel van de decentralisaties zijn dat de gemeente meer maatwerk kan leveren. Ook wordt meer beroep gedaan op mantelzorg en samenredzaamheid. Eigen bijdrages zullen waarschijnlijk gaan stijgen. Het compenseren van beperkingen maakt in sommige gevallen plaats voor inspelen op (persoonlijke) omstandigheden. Of het nou gaat om professionele- of mantelzorg: de PvdA wil dat mensen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

De komende jaren zal de rol van de overheid, voor wat betreft het aanbieden van zorg, verschuiven van "zorgen voor..." naar "zorgen dat...". De PvdA ziet hierin kansen om zorg in de vorm van maatwerk betaalbaar en toegankelijk te houden voor alle inwoners van de gemeente.

Maatregelen

Behoud van zelfstandigheid en zelfredzaamheid staan voorop. Professionals kijken samen met de cliënt welke zorg nodig is. Maatwerk is daarbij uitgangspunt. Er kan o.a. gewerkt worden conform de werkwijze 'len op it hiem'.

Eerst wordt gekeken naar wat iemand zelf kan bijdragen aan een oplossing en hulp uit eigen kring (samenredzaamheid). Altijd is er een vangnet van goede zorg en sociale voorzieningen, afgestemd op de persoonlijke omstandigheden.

De PvdA wil inzetten op laagdrempelige en rechtstreeks toegankelijke hulp. Dit betekent doorontwikkeling van het Frontlijnsteam en Mienskipsoarch, waarbij leidend is dat de zorgverleners de zorgvragers kennen! Ook krijgen buurtzorg en de wijkverpleger belangrijke rollen.

(Professionele) zorgverleners zijn van groot belang voor de gezondheid van zorgvragers. Wat de PvdA betreft wordt hier dan ook niet op bezuinigd. Bij aanbestedingen is niet de prijs maar de kwaliteit uitgangspunt.

De "meitinkers" en sociale werkers zijn snel in staat om zelf indicaties op alle leefgebieden af te geven. Het maakt niet uit of dat is voor huishoudelijke verzorging of bijvoorbeeld een huishoudelijk apparaat. Indiceren gebeurt niet achter een bureau ergens in het land, maar lokaal met inzicht op alle leefgebieden. Bij verschillen van inzicht moet een beroep op een onafhankelijke derde partij kunnen worden gedaan. Overbodige indicaties willen wij afschaffen.

De jeugd heeft de toekomst. Jongeren hebben recht op gelijke kansen als het gaat om bv. onderwijs, sport of cultuur. Meedoen is het motto. Daarom moet er aandacht zijn voor zaken die meedoen bemoeilijken, zoals bijvoorbeeld armoede en schulden.

Discriminatie is helaas nog aan de orde van de dag. De PvdA wil initiatieven om discriminatie tegen te gaan, bijvoorbeeld door Tumba en het COC, blijven ondersteunen.

Door te investeren in samenredzaamheid (hulp uit eigen kring) en laagdrempelige en rechtstreeks toegankelijk hulp krijgt iemand snel en op maat de steun die hij nodig heeft in zijn eigen leefomgeving tegen geringe kosten.

PARTICIPATIE & ARMOEDEPREVENTIE

Terugblik

Leeuwarden kent relatief veel mensen die weinig te besteden hebben. Bijna 3000 kinderen in onze gemeente, ruim 16 procent, leeft in een gezin met een minimuminkomen. Armoede is een hardnekkig, moeilijk te bestrijden probleem. Zeker in deze tijd van economische stagnatie. De gemeente Leeuwarden kan hier helaas beperkt beleid op voeren, maar onder aanvoering van de PvdA doen we wat we kunnen.

Zo is in onze gemeente, in tegenstelling tot elders, niet bezuinigd op armoedebeleid. We hebben zelfs een aantal nieuwe en bestaande initiatieven gesteund. Stichting Leergeld helpt, met steun van de gemeente, kansarme kinderen aan computers en computeronderwijs om achterstanden te beperken. Daarnaast hebben het Cultuurfonds, het Sportfonds en de Stichting Urgente Noden (SUN) een belangrijke rol gespeeld in het terugdringen van armoede onder kinderen. Met de Jongerenpas kunnen kinderen en jongeren uit gezinnen met een laag inkomen voordelig deelnemen aan o.a. culturele en sportieve activiteiten

Bovendien heeft Leeuwarden, als enige gemeente in Fryslân, de categorale bijzondere bijstand voor mensen met een AOW-uitkering, chronisch zieken en gehandicapten iets verhoogd. Hiermee kunnen mensen eenmalig gebruik maken van voorzieningen, zoals gebruiksgoederen voor in huis en sport- en culturele activiteiten.

Ook mensen met schulden worden, door een initiatief van de PvdA, beter geholpen. Maatschappelijk werkers en de Kredietbank signaleren schuldproblemen namelijk in een eerder stadium, zodat sneller ingegrepen kan worden. Verder is de PvdA de enige partij in Leeuwarden met een eigen Ombudsteam. Dit team helpt mensen met klachten, met name over sociale voorzieningen, richting de gemeente.

Allemaal prachtige en noodzakelijke maatregelen, maar de beste remedie tegen armoede is natuurlijk werk. De gemeentelijke sociale dienst werkt nauw samen met het UWV en het Werkplein om mensen snel aan het werk te helpen, zodat hun levensstandaard verbetert. Bovendien zet Leeuwarden maximaal in op banen creëren, waardoor veel Leeuwarders ondanks de crisis werk hebben gehouden (zie hoofdstuk economie, werk & groei).

Vooruitblik

Leeuwarden krijgt de komende jaren in verhouding tot haar taken minder geld van het Rijk. Daarom zal de gemeente de broekriem moeten aanhalen. Het gemeentelijke armoedebeleid zal daarbij buiten schot blijven. Toch zullen we dit beleid kritisch tegen het licht houden. Welke regelingen zijn effectief, welke regelingen niet en welke doelgroepen verdienen extra aandacht?

Voorals blijven we investeren in werk. Bijvoorbeeld door de koppeling onderwijs-bedrijfsleven-gemeente te verbeteren. Maar ook door nieuwe bedrijven naar de stad te halen, door bestaande Leeuwarder bedrijven hier te houden en door werkgevers die veel laaggeschoold werk verschaffen zoveel mogelijk de ruimte te bieden.

Werk wordt voor een groot deel gemaakt door het bedrijfsleven. Veel ondernemers beseffen dat dit op een maatschappelijk verantwoorde manier moet gebeuren. Aandacht voor mensen die minder kansen hebben op de arbeidsmarkt is daar onderdeel van, daarom zal de gemeente naast de nauwe samenwerking met het UWV en het Werkplein intensiever en structureler gaan samenwerken met het bedrijfsleven.

Niet iedereen is even kansrijk op de arbeidsmarkt. Voor degenen zonder kansen of met zeer beperkte kansen hebben we het vangnet van de bijstand. Mensen met veel kansen op de arbeidsmarkt kunnen zelf actief op zoek gaan naar een baan. De groep er tussenin ondersteunen we actief.

Werk in de strijd tegen armoede dus. Om beter in te spelen op de vraag van de werkgevers, moet de gemeente goed inzicht hebben in de mogelijkheden van de werkzoekenden. Hier moet extra aandacht aan gegeven worden. Ook moeten er goede afspraken komen over begeleiding als men aan het werk gaat. Dit geldt des te meer voor de groep arbeidsbeperkten (zoals Wajong-ers), waarvoor de gemeente verantwoordelijk wordt. Door goed inzicht, worden de kansen om langdurig aan het werk te blijven vergroot.

Maatregelen

Alle Leeuwarders in aandachtswijken worden bezocht door het Sociale Wijkteam. Niemand wordt in de steek gelaten, iedereen wordt betrokken.

Geen bezuiniging op het armoedebeleid, wel verbeteren en vereenvoudigen waar mogelijk. Bijzonder aandachtspunt voor de PvdA is armoede onder kinderen.

Aandacht voor armoede is ook het verminderen van (vaste) lasten, zoals gas, water en electra. Daarom wil de PvdA ook aandacht voor de mogelijkheden om woningen beter te isoleren zodat de woonlasten naar beneden gaan. Aandacht voor duurzaamheid is dus ook aandacht voor het verminderen van armoede.

Het armoedebeleid en de schuldhulpverlening worden voor een zo groot mogelijk deel uitgevoerd in het sociaal wijk- of dorpenteam. Aanvragen bij de gemeente worden binnen vierentwintig uur in behandeling genomen.

Met woningbouwcorporaties, deurwaarders en nutsbedrijven maken we stevige afspraken om problematische schulden en huisuitzettingen te voorkomen. Convenanten met deurwaarders moeten exorbitante incasso-kosten voorkomen.

Wie een uitkering ontvangt, levert op zijn of haar eigen manier een bijdrage aan de samenleving. Maatwerk is daarbij uitgangspunt. Onze sociale zekerheid is gebaseerd op solidariteit. Om dit overeind te houden staan fraudebestrijding en handhaving hoog op onze agenda.

Invoering van het concept "snelle balie" met als doel vertragende bureaucratie bij aanvraag van een uitkering of toeslag terug te dringen. Ook online worden de mogelijkheden vergroot.

De PvdA vindt integratie en emancipatie op scholen en op de werkvloer van groot belang. Wij staan niet toe dat bepaalde groepen langs de zijlijn blijven staan.

Behoud van bestaande werkgelegenheid en het creëren van nieuwe banen blijft topprioriteit. Dat doen we in de driehoek onderwijs-bedrijfsleven-gemeente, maar ook door projecten als de Watercampus, Dairy Campus en Culturele Hoofdstad (zie hoofdstuk economie, werk en groei).

ONDERWIJS

Terugblik

Onderwijs in Leeuwarden wordt steeds beter. Alle basisscholen bieden nu onderwijs van goede kwaliteit. Op de scholen is bovendien het aanbod van sport, cultuur en opvang flink uitgebreid. Zo zorgen acht speciale combinatiefunctionarissen en CIOs- en ALO-stagiaires voor een goed sportprogramma. En combinatiefunctionarissen brengen ieder Leeuwarder kind in aanraking met kunst en cultuur.

De opvang is niet alleen meer verbonden met scholen. Het peuterspeelzaalwerk, kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie zijn samengevoegd. Door al deze ontwikkelingen ontstaat er een basis voor kinderen in Leeuwarden om zich beter te kunnen uiten en ontwikkelen.

In Grou, Jirnsom en Wergea zijn prachtige nieuwe scholen gebouwd of in aanbouw, waar onderwijs en zo mogelijk opvang samenkomen. De drie schoolbesturen in het Leeuwarder basisonderwijs maken samen een plan voor de beste onderwijshuisvesting. Bijna alle middelbare scholen zitten inmiddels al in een gebouw dat goed bij de tijd is.

Goed onderwijs is een kans, er gebruik van maken een plicht. De leerplicht functioneert goed, het aantal jongeren dat zonder diploma de school verlaat daalt flink. Bij de gemeentelijke organisatie zijn meer stageplaatsen gekomen.

De drie HBO-instellingen, NHL, Stenden en Van Hall, presteren goed. Het aantal inschrijvingen is op de drie hogescholen gezamenlijk licht gestegen. De kwaliteit van het Leeuwarder hoger onderwijs is, volgens de inspectie, van voldoende tot zeer goede kwaliteit.

De gemeente werkt samen met de provincie aan academisch onderwijs in Leeuwarden. Zo is de University Campus Fryslân (UCF) in de afgelopen periode van start gegaan. Een groeiend aantal masterstudenten en promovendi studeren en werken bij de Wetsus Academy en de Dairy Campus.

Vooruitblik

De PvdA blijft werken aan goed onderwijs, met een goed aanbod van opvang, sport en cultuur. Brede scholen en integrale kindcentra zorgen voor een verdere integratie van onderwijs, opvang, sport en cultuur in de gemeente. De scholen in het voormalige Boarnsterhim bieden goed onderwijs en zitten in mooie gebouwen. De PvdA wil nagaan of deze scholen, op een bij het dorp passende manier, brede scholen of zelfs integrale kindcentra kunnen worden. Het aantal jongeren dat geen startkwalificatie haalt, wordt teruggebracht.

De driehoek scholen-bedrijven-gemeente zorgt ervoor dat er een betere aansluiting komt van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Doel daarbij is dat zoveel mogelijk schoolverlaters en mensen met een uitkering aan het werk komen.

Momenteel is er een overschot op de arbeidsmarkt, maar als de economie aantrekt kan dit snel omslaan in een tekort. We moeten voorkomen dat bedrijven vanwege een tekort aan geschikte Friese werknemers naar elders verhuizen (en andersom). Maatwerk is dan geboden.

De gemeente werkt samen met de provincie Fryslân aan de verdere uitbouw van universitair onderwijs in Leeuwarden. Het aantal masteropleidingen aan de UCF zal verder groeien. De nieuwbouw van waterinstituut Wetsus gaat dit jaar nog van start, zodat Leeuwarden kan uitgroeien tot Europese waterhub. Ook wordt een begin gemaakt met de nieuwbouw rond de Dairy Campus.

Maatregelen

De scholen blijven van goede kwaliteit. Mocht er toch verslechtering van de onderwijskwaliteit optreden, dan stelt de wethouder met het onderwijs een verbeterplan op.

Scholen in de hele gemeente kunnen profiteren van een uitgebreid sport- en cultuuraanbod. Gericht nagaan of scholen uit het voormalige Boarnsterhim brede scholen of integrale kindcentra kunnen worden.

De koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt versterkt. De versnippering van opleidingen in het MBO gaan we tegen. Experimenten die de aansluiting onderwijs en arbeid oplossen, ondersteunen we. De gemeente heeft een regierol als het gaat om regionale arbeidsbemiddeling.

Jongeren onder de 27 jaar volgen onderwijs, hebben een baan of combineren onderwijs met werk. Het uitgangspunt voor leerplicht en toeleiding naar werk is "school eerst".

Studentenhuysvesting wordt voornamelijk geconcentreerd op de Kenniscampus en in de binnenstad. In de overige wijken vindt geen uitbreiding van kamerverhuurpanden plaats. Tegelijk zal er extra handhaving plaatsvinden op de overlast, die soms gepaard gaat met kamerverhuur (zie hoofdstuk veiligheid & openbare orde).

BEWEGEN & GEZONDHEID

Terugblik

De PvdA is de sportiefste partij van Leeuwarden. Onder leiding van onze wethouders heeft de gemeente Leeuwarden een breed gesteund sportbeleid en de gemeentelijke website www.sporteninleeuwarden.nl gelanceerd.

De vier sportgebieden (Kalverdijkje, Magere Weide, Nylân en Wiarda) functioneren goed. De PvdA heeft de juiste randvoorwaarden gecreëerd voor de fusie tussen Rood Geel en Leeuwarden tot de nieuwe club vv Leoardia, dat een sterke voetbalclub in het oosten van de stad wordt. Bovendien is daarnaast veel geïnvesteerd in sport. De velden en korfbalhal bij Kalverdijkje zijn verbeterd en de PvdA speelt een cruciale rol bij de ontwikkeling van een nieuwe 400 meter ijsbaan.

In totaal acht nieuwe medewerkers werken aan sportstimulering. Dat betreft breedtesport. Geen breedtesport zonder topsport. Basketbalclub Aris speelt al jaren op het hoogste niveau. Door een garantstelling van de gemeente is SC Cambuur behouden. En niet voor niks: SC Cambuur is eerste-divisie kampioen van seizoen 2012-2013 geworden en gepromoveerd naar de ere-divisie!

In de nieuwe dorpen liggen de sportaccommodaties er prima bij. Het nieuwe sportpark Meinga en de vernieuwde sporthal De Twine in Grou worden goed gewaardeerd. De sportvelden in Wergea, Warten, Jirnsum en Reduzum zijn gerenoveerd.

Vooruitblik

De PvdA wil de komende periode de kwaliteit van de sportaccommodaties in de stad en dorpen op niveau houden. Verder willen we de inzet van de combinatiefunctionarissen benutten om sport en bewegen optimaal te stimuleren. Daarvoor moet de lokale kracht gebruikt worden. Dit houdt in dat de situatie in Leeuwarden en de dorpen niet gelijk getrokken hoeft te worden: ook hier kan maatwerk toegepast worden.

Leeuwarden is hoofdstad van een (deels) krimpende regio. Om het beoefenen van sporten als zwemmen en schaatsen te garanderen, neemt de stad, samen met de provincie, verantwoordelijkheid door te investeren in deze voorzieningen.

Topsport wordt gestimuleerd, de enthousiasmerende kracht van topsporters en hun prestaties en inzet is inspiratie voor jong en oud: topsporters groeien uit tot rolmodellen voor de jeugd.

Individueel sporten kan beter worden gefaciliteerd, bijvoorbeeld met hardloopondjes en openlucht fitness toestellen. De PvdA wil de combinatie sport en zorg versterken.

Sportdeelname is en blijft wat de PvdA betreft voor elke inwoner van de gemeente bereikbaar en betaalbaar.

Maatregelen

De sportparken in de stad krijgen waar nodig een kwaliteitsimpuls. Hiervoor is een betere samenwerking tussen verenigingen, gemeente en onderwijs noodzakelijk. Parkmanagement of omniverenigingen hebben hier een belangrijke rol in.

De gemeente levert voldoende serviceniveau. De rekening die hier bij hoort, wordt door gebruikers gedeeld.

Op de sportvelden in de dorpen blijven de sportstichtingen een belangrijke rol vervullen. De gemeente onderhoudt de velden goed, maar de accommodaties blijven in beheer van de verenigingen. De grote hoeveelheid werk die ze verrichten, vertaalt zich in lagere kosten van de accommodaties. Zo blijven accommodaties in kleine gemeenschappen betaalbaar.

De combinatiefunctionarissen ontwikkelen zich tot buurtsportcoach. Voor het werk op de scholen zal een bijdrage gevraagd worden.

De gemeente neemt het initiatief tot een onderzoek naar de mogelijkheden voor samenwerking met verenigingen, sportondernemers en de gezondheidssector (fysiotherapie, ziekenhuizen, verzorgingshuizen) met als doel inwoners eenvoudiger inzicht te bieden in de mogelijkheden om te sporten en dus gezond te blijven.

De gemeente pakt samen met clubleden, wijkpanels en dorpsbelangen de achterstand in onderhoud aan, waar dat nodig is.

De gemeente kijkt of met investeringen in duurzaamheid de exploitatiekosten en huurtarieven van sportaccommodaties verlaagd kunnen worden

Topsport inspireert. De PvdA heeft de ambitie topsport te ontwikkelen. Daarvoor is een topsporthal wenselijk, maar belangrijker is dat gemeente en verenigingen samen de kansen om tot meer topsportvoorzieningen te komen onderzoeken en uitvoeren. Indien nodig kan bemiddeling tussen club en mogelijke sponsors of het afgeven van een garantstelling tot de mogelijkheden behoren.

De combinatie van sport en zorg wordt versterkt. Elke inwoner van de gemeente kan sporten, ongeacht inkomen of leeftijd.

De gemeente gaat de samenwerking met zorgverzekeraars, in het bijzonder zorgverzekeraar De Friesland, versterken. Doel is het omlaagbrengen van de zorgkosten, door in te zetten op preventieve beheersing van gezondheidsrisico's.

De PvdA gaat de komende periode bekijken of er nieuw sportbeleid nodig is, met als belangrijkste doelstelling te komen tot meer sportdeelname en betere laagdrempelige benutting van sportaccommodaties, spel en andere wijkgerichte initiatieven.

II. WIJS MET DE WIJKEN EN DURF IN DE DORPEN

WIJKEN & DORPEN

Terugblik

Leeuwarden beschikt al sinds jaar en dag over een stevig wijken en dorpenbeleid. Daar zijn we trots op. Er zijn wijkcoördinatoren en dorpencoördinatoren die goede contacten onderhouden met de wijkpanels/wijkverenigingen en de dorpsbelangen.

De gemeente heeft een integrale aanpak waarbij mensgerichte thema's als buurtveiligheid, ouderenzorg en jeugd maar ook fysieke zaken als verkeersveiligheid en onderhoud openbare ruimte aan de orde komen.

Elke wijk en elk dorp heeft een jaarprogramma waarin de concrete maatregelen in overleg met de wijk- en dorpsvertegenwoordigers bepaald worden.

Voor de zes aandachtswijken is extra geld beschikbaar gesteld in het kader van het integraal stedelijk vernieuwingsprogramma (ISV).

In Wytgaard werd mede door de inzet van het dorp zelf en op initiatief van de PvdA een nieuw multi-functioneel centrum gerealiseerd.

Vooruitblik

De leefbaarheid in wijken en dorpen wordt voor een belangrijk deel bepaald door de mensen die daar wonen, de manier waarop ze met elkaar leven maar zeker ook door de kwaliteit van de openbare ruimte en de aanwezige voorzieningen. De komende periode zal extra aandacht worden besteed aan de openbare ruimte en de openbare voorzieningen in wijk en dorp.

De huidige ontwikkelingen leiden er toe dat er een steeds groter beroep gedaan wordt op de actieve mensen in de wijken en dorpen. Of het nu gaat om zorg, onderwijs, buurtpreventie, een boodschappendienst of het beheer van het wijkgebouw of dorpshuis: de inwoners van dorpen en wijken zullen meer zelf moeten ondernemen om de leefbaarheid in stand te houden.

De overheid is niet meer bij machte al deze voorzieningen volledig te organiseren. De PvdA is zich daarvan bewust. Dat houdt voor ons dan ook in dat wij activiteiten in wijken en dorpen willen ondersteunen, maar dat er dus tegelijk meer wordt gevraagd van vrijwilligers in dorp en wijk zelf. Steun wordt vraaggericht: niet elke wijk of elk dorp heeft dezelfde ondersteuning nodig.

Maatwerk is belangrijk, elke wijk en elk dorp krijgt zijn eigen gerichte programma. Deze komen tot stand in overleg met wijken en dorpen.

Wij willen de actieve inwoners van de wijken en de dorpen niet de les lezen, maar hen ondersteunen waar nodig. De actieve inwoners van de gemeente Leeuwarden vormen de ruggengraat van onze gemeenschap. Zelfstandige dorpsinitiatieven, zoals in Reduzum, juicht de PvdA toe.

Maatregelen

Wij houden de wijk- en dorpsbudgetten in stand en zullen hier niet op bezuinigen.

Wij zullen ons wijk- en dorpsmanagement uitbreiden en een stevige positie in de gemeentelijke organisatie geven. Deze gemeentelijke medewerkers ondersteunen de actieve mensen in de wijken en dorpen en zijn de ogen en oren van onze gemeente.

Ondersteuning van de wijken en dorpen is maatwerk. Er is sprake van interessante nieuwe ontwikkelingen in de wijken. Initiatieven als de wijkonderneming in Heechterp-Schieringen en het project duurzame energie in de Achter de Hoven vragen een nieuwe benadering en facilitering door de gemeente.

Alle wijken en dorpen houden een eigen PvdA contactpersoon. Deze contactpersonen zijn op de hoogte van de zaken die spelen in “hun” wijken/dorpen en zetten zich actief in.

Alle wijk- en dorpsbewoners moeten de mogelijkheid hebben om ervaringen uit te wisselen met bewoners van andere wijken en dorpen. De PvdA wil één of meerdere keren per jaar een ontmoetingsbijeenkomst organiseren: de wijken- en dorpendag (Doarpsjûn).

Wij willen de dorpsbelangen en de wijkverenigingen actiever inzetten voor de communicatie van het gemeentebestuur met de wijk- en dorpsbewoners, onder andere via de digitale nieuwsbrieven en de wijk- en dorpskranten.

Wij willen meer ruimte bieden aan de wijken en dorpen. De verenigingen moeten ook de ruimte krijgen om zelf inkomsten te verwerven die ingezet kunnen worden voor de wijk of het dorp. Ook het overnemen van bepaalde gemeentelijke taken is daarbij een mogelijkheid.

In een aantal wijken wordt gekeken of het mogelijk is om een volwaardige pilot te gaan draaien volgens het Britse Big Society model. Deze pilot vervangt in geen geval de werkwijze van de Sociale Wijkteams.

Wij streven naar een dorpennota met speciale aandacht voor de nieuwe dorpen. Een aantal zaken zoals de verkeersveiligheid, in de vorm van bijvoorbeeld het al lang gewenste fietspad Grou-Warten-Wergea (zie ook hoofdstuk verkeer & vervoer), moet worden gerealiseerd. Ook het scheiden van het zware landbouwverkeer en de fietsers (de routes naar scholen) moet speciale aandacht hebben.

In de nieuwe dorpennota moet specifieke aandacht gegeven worden aan de manier waarop de gevolgen van de krimp (ontgroening en vergrijzing) worden opgevangen. De gevolgen kunnen per dorp verschillen en dat geldt dus ook voor eventuele maatregelen op het gebied van werkgelegenheid en voorzieningen.

Voor elk dorp geldt: een ruimte voor ontmoeting en activiteiten is essentieel voor de “mienskip fan it doarp”.

Wij stellen in samenwerking met de corporaties een meerjarenplan op om het onderhoud en het beheer van de wijkgebouwen en dorpshuizen te waarborgen. De positie van de beheerders in een aantal van onze Leeuwarder wijken vraagt om een structurele oplossing.

Wij streven er naar dat alle dorpen en wijken beschikken over eigen middelen voor het realiseren van lokale voorzieningen. Die middelen kunnen zij onder anderen door zelfredzaamheid “verdienen”.

Wij willen wijkverenigingen en wijkpanels meer laten samenwerken en mogelijk samenvoegen als dit de eenduidigheid richting bewoners bevordert: heldere communicatie tussen bewoners en de gemeente is daarbij leidend.

De aanpak van woonoverlast in de Vlietzone is door een goede samenwerking van de bewoners met verschillende overheidsdiensten (gemeente, politie, OM en belastingdienst) succesvol geweest. Rust in de woon- en leefomgeving is van groot belang, wij willen de Vlietzone-aanpak toepassen in alle wijken waar zich vergelijkbare woonoverlast voordoet. Wij zullen daar middelen voor beschikbaar stellen.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING IN STAD EN DORP

Terugblik

Leeuwarden bouwt, ondanks de problemen in de woningmarkt, gestaag door. In het nieuwe stadsdeel Zuidlanden krijgen de buurtschappen Techum en Jabikswoude vorm.

Het PvdA-initiatief Mooi Goedkoop Wonen is een succes. In Jabikswoude worden circa 120 goedkopere woningen gebouwd van hoge kwaliteit. Ook de prachtige inbreidingslocaties Sint Bonifatiuspark en Nieuw Vossepark zijn populair. In de Leeuwarder dorpen vindt op verschillende locaties woningbouw plaats. Deze woningbouw op passende schaal houdt de dorpen levend.

Het project Nieuw Zaailand is nagenoeg afgerond. Leeuwarden heeft een prachtig stadshart gekregen, een sfeervol Wilhelminaplein met een trots Fries Museum, een mooie nieuwe winkelstraat en een parkeergarage die meteen tot de beste van Nederland is uitgeroepen. De marktcoolui zijn tevreden teruggekeerd op hun oude plek. De Tweebaksmarkt heeft door de herinrichting van de straat en de bouw van het nieuwe provinciehuis zijn statige allure teruggekregen. Deze projecten maken Leeuwarden stedenbouwkundig en economisch sterker, de bouw heeft ook veel werkgelegenheid opgeleverd.

Vooruitblik

Stilstand is achteruitgang. De PvdA wil daarom in de komende periode het WTC gebied opwaarderen en een nieuwe ijshal bouwen. De laatste "rotte kies" in de binnenstad, het Harmoniekwartier, wordt omgevormd tot cultureel kwartier.

De Tesselschadestraat en het stationsgebied vormen de komende jaren een stedenbouwkundige uitdaging. Mede door realisatie van de nieuwe Westelijke Invalsweg (hoofdinvalsroute vanaf de Haak om Leeuwarden), ontstaan in dit gebied mogelijkheden om tot kwaliteitsverbetering te komen.

Wij willen in de komende periode het noordoostelijk deel van de binnenstad, de Tuinen/Amelandsstraat en het Speelmanskwartier opwaarderen. In dat gebied ontstaan ook al mooie burgerinitiatieven. De ideeën rond de Blokhuispoort en de initiatieven in het kader van de manifestatie Kloppend Hart (kwaliteitsimpuls binnenstad) vormen een bron van inspiratie voor verschillende projecten in de komende jaren.

Een aantal dorpen, waaronder Grou, verdient een kwaliteitsimpuls. Dit leidt tot een aantrekkelijker omgeving voor bewoners, bedrijven en bezoekers.

De gemeente Leeuwarden zal waar mogelijk de belangen van de Friese bouwsector stimuleren. Samen met de sector gaat de gemeente om tafel om deze ruimtelijke en economische prioriteit vorm te geven.

Maatregelen

De gemeente, corporaties, bouwers en makelaars moeten een gezamenlijk plan maken om de woningmarkt vlot te trekken. Daarbij kijken ze nauwkeurig, via een zogenaamde woningmarktradar, waar vraag naar is. Op deze manier kan gericht ingespeeld worden op wensen van specifieke doelgroepen, zoals studenten en ouderen.

In de prestatieafspraken met de corporaties zullen wij scherp zijn op de voorraad sociale huurwoningen. De bestaande woningvoorraad moet van een goed kwaliteitsniveau zijn. Verder willen we energiebesparende maatregelen.

Voor particuliere woningbezitters hebben wij een goedkope leningsmogelijkheid gecreëerd en wij willen samen met de energiemaatschappijen ook kennis en ondersteuning bieden om meer energiebesparende maatregelen tot stand te brengen in de bestaande woningvoorraad.

Opwaardering van de binnenstad is een continu proces. De PvdA gaat door met aanpak van het Harmoniekwartier, het stationsgebied/Sophialaan, het oostelijk deel van de binnenstad (Tuinen/Amelandsstraat en het Speelmanskwartier) en het gebied rond de Weaze (zie hoofdstuk veiligheid & openbare orde).

De ontwikkeling van de dorpen nemen wij in overleg met betrokkenen in de nieuwe dorpennota op. Daarin zit ook een jaarprogramma met concrete maatregelen. Wij willen in ieder geval aandacht schenken aan de onderhoudstoestand en bouwkundige kwaliteit van het centrum van Grou.

De dorpen rond Leeuwarden bestaan uit vitale actieve gemeenschappen. Wij krijgen er negen prachtige dorpen bij. Deze dorpen moeten kunnen groeien, naar aard en schaal.

LANDELIJK GEBIED

Terugblik

De herindeling is per 1 januari 2014 een feit. Hoewel er sprake is van een geringe stijging van het aantal inwoners, wordt tegelijk de oppervlakte van de gemeente Leeuwarden bijna verdubbeld.

Vooruitblik

In het landelijk gebied moet ruimte moet zijn voor nieuwe dynamiek. Daarbij dient de bestaande ruimtelijke kwaliteit van het open landschap te worden beschermd.

Agrariërs zien wij in eerste instantie als ondernemers die we zo veel mogelijk willen faciliteren. Om die reden moet de dienst Economische Zaken van de gemeente ook de aandacht op deze Leeuwarder bedrijven richten.

De huidige bestemmingsplannen voor het buitengebied blijven intact. Mochten ondernemers groter willen groeien dan planologisch mogelijk is, dan beoordelen we dat op basis van bedrijfseconomische uitgangspunten, het dierenwelzijn, risico's voor de volksgezondheid en ruimtelijke kwaliteit. In overleg met de provincie, de richtlijnen van Nije Pleats, wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn tot uitbreiding.

Naast voedselproductie heeft de agrarische sector ook een belangrijke rol op het gebied van energieopwekking en het behoud en beheer van het Friese landschap.

Een eenduidige definitie voor de term "megastal" bestaat niet. De PvdA Leeuwarden is niet zonder meer tegenstander van "megastallen", mits de voedselveiligheid en het welzijn van dieren niet in het geding komt en er voldoende maatregelen worden genomen (incl. handhaving en toezicht) om dierziekten tegen te gaan. In de praktijk blijkt dit mogelijk. Een extra grote stal dient ruimtelijk goed ingepast te worden. De groeiende wereldbevolking vraagt om meer voedsel en het is onmogelijk om hier in de toekomst uitsluitend op bestaande (kleinere) schaal in te voorzien. Ook deze regio kan een belangrijke rol spelen in de toenemende vraag naar goed voedsel.

Er wordt gewoond en gewerkt in het landelijk gebied. Schaalvergroting in de landbouw is een onomkeerbare tendens. We zullen dus moeten nadenken over nieuwe functies in voormalige boerderijen. Nieuwe vormen van kleinschalige bedrijvigheid zouden kunnen worden gezocht op het gebied van toerisme en recreatie, zorg, praktijken aan huis en dienstverlening. Maar ook een bredere woonvorm zou kunnen.

Maatregelen

Er komt een “rood-voor-rood-regeling” waarbij het slopen van overtollige bedrijfsbebouwing (voormalige agrarische stallen) wordt gestimuleerd door er woningen(en) voor terug te bouwen, zo lang de totale bebouwing afneemt en de kwaliteit van het buitengebied gelijk blijft of verbetert. Ook voor andere dan agrarische functies is sloop en nieuwbouw wat ons betreft bespreekbaar.

We willen natuurbeheer stimuleren bij zowel agrariërs als bij andere grondeigenaren in het buitengebied. We faciliteren waar we kunnen initiatieven die dat mogelijk maken.

De PvdA is voorstander van het winnen van energie uit afvalstoffen en uit mest. Mestvergisting speelt daarin een belangrijke rol. Mestvergisting op een schaal die het agrarische bedrijf overstijgt op het gebied van aanvoer of afvoer van nevenproducten, kunnen niet zonder meer worden toegestaan. Eventueel dienen maatregelen genomen te worden in het kader van verkeersveiligheid.

VEILIGHEID & OPENBARE ORDE

Terugblik

Leeuwarden is de afgelopen jaren aantoonbaar veiliger geworden. De wijkindex veiligheid maakt duidelijk dat ook het veiligheidsgevoel is verbeterd. Alleen de binnenstad scoort nog onvoldoende, hoewel ook hier het aantal (gewelds)incidenten is afgenomen. De vorming van de nationale politie heeft voornamelijk niet geleid tot minder politie-inzet in Leeuwarden, maar wij houden wat dit betreft de vinger aan de pols. De afgelopen jaren nam het aantal meldingen van vernielingen in wijk en dorp af. Er zijn geen criminele jeugdgroepen meer, onder andere door het instellen van samscholingsverboden in bepaalde wijken. Wel is er in sommige wijken nog sprake van overlast door hanggroepen. Boarnsterhim was en is één van de veiligste gemeenten van Nederland. De korte lijnen tussen gemeente en politie hebben vruchten afgeworpen, bij overlast in het zomerseizoen werd snel ingegrepen zodat excessen konden worden voorkomen.

Er zijn initiatieven ontwikkeld om mensenhandel tegen te gaan. Met name op de Weaze maar ook in het illegale circuit (hotels, ontmoetingen thuis) is sprake van een schrijnende situatie. Openlijke drugshandel, bijvoorbeeld in en om de Weaze, wordt harder aangepakt.

Binnen de justitiële keten heeft het Veiligheidshuis een belangrijke rol gespeeld. Met ketenpartners is ingezet op preventief handelen, waardoor er veel minder jongeren afglijden naar het criminele circuit.

Coffeeshops zijn toegestaan in de binnenstad. Voor het bestrijden van overlast is extra inzet gepleegd. Met name bezoekers van buiten de stad zorgen voor parkeeroverlast. Op enkele plaatsen spreken buurtgastheren bezoekers aan op gedrag.

Vooruitblik

De PvdA hecht grote waarde aan veilige wijken en dorpen, een schone omgeving, een veilige binnenstad en een hoog opsporingspercentage. De PvdA vindt preventieve maatregelen van het grootste belang. Er wordt daarbij met name ingezet op het minimaliseren van overlast door jeugdgroepen in de wijken en dorpen en het tegengaan van uitgaansgeweld in de binnenstad. De Stichting Aanpak Overlast Leeuwarden speelt daarbij, samen met Sociale Wijkteams en jeugdwerkers, een belangrijke rol. Indien nodig wordt hard ingegrepen en opnieuw gewerkt met samscholingsverboden in de wijken en horecaverboden in de binnenstad.

Eigenaren van kamerverhuur panden worden door de gemeente aangesproken als het gaat om het netjes houden van gebouwen en omgeving. Stelselmatige overlast van bewoners, achterstallig onderhoud en een rommelige uitstraling van de panden, moeten wat de PvdA betreft leiden tot intrekking van de vergunning en/of sluiting van de woning.

De PvdA wil het veiligheidsniveau van de binnenstad verbeteren. Dit kan alleen door intensief overleg tussen gemeente, politie en horecaondernemers.

Cafés waar regelmatig overlast is, overmatig alcohol wordt geschonken of wordt geschonken aan minderjarigen gaan wat de PvdA betreft voor bepaalde tijd dicht.

De Weaze is en blijft de “rosse buurt” van Leeuwarden. Er zal gewerkt worden aan een veiliger openbare ruimte. Daarnaast heeft het terugdringen van drugshandel en het tegengaan van mensenhandel hoge prioriteit.

Er komen geen nieuwe coffeeshops bij. De shops zullen aangesproken worden op gedrag van bezoekers indien deze overlast veroorzaken, met als uiterste sanctie sluiting van de shop voor bepaalde tijd.

De PvdA is voorstander van legalisering van softdrugs en staat positief tegenover het uitvoeren van een pilot met “gelegaliseerde teelt” in de gemeente. Legalisering maakt het minder aantrekkelijk voor criminelen om plantages te exploiteren, zorgt voor minder overlast en maakt dat de politieke en justitiële inzet meer verlegd kan worden naar het harddrugcircuit.

Maatregelen

Samenwerking tussen horecaondernemers, politie en gemeente kan de binnenstad veiliger maken en overlast voorkomen. De gemeente initieert samenwerking tussen deze partijen. Indien er toch sprake is van (stelselmatige)overlast, kan een horecaverbod ingezet worden.

Waar nodig zal de burgemeester gebruik moeten blijven maken van samenscholings- en gebiedsverboden, met als doel snel in te kunnen grijpen bij overlast in wijken, dorpen en de binnenstad.

We bevorderen samenwerking tussen gemeente, politie, huiseigenaren, verhuurders en welzijnsinstellingen waardoor overlast in wijken zo snel mogelijk en effectief aangepakt kan worden.

De wijken en dorpen hebben ieder een eigen wijk- of dorpsagent (aanspreekpunt), die vanuit zijn of haar netwerk preventief onveilige situaties en problemen signaleert. Indien nodig, breidt de wijkagent het wekelijks spreekuur uit om zo optimaal gehoor te kunnen geven aan signalen uit de buurt.

Investeren in de openbare ruimte, tegengaan van verloedering, voldoende en goed werkende openbare verlichting zijn speerpunten voor de PvdA.

Het Meldpunt Overlast Leeuwarden wordt geoptimaliseerd en zo nodig uitgebreid, daarnaast wordt gewerkt aan het vergroten van de bekendheid van het meldpunt. Nadruk daarbij ligt ook op samenwerking tussen het meldpunt en de ketenpartners van het Veiligheidshuis.

De gemeentelijke toezicht- en handhavingcapaciteit kent beperkingen. Het is niet altijd mogelijk om gevaarlijke situaties tijdig te signaleren en daarop handhavingsinstrumenten in te zetten. Er is de komende jaren meer inzet nodig.

De zogenaamde Van Montfrans-gelden, extra rijksgeld voor veiligheidsbeleid in de grote steden, drogen in 2015 op. De PvdA wil via additionele middelen de ergste noden aanvullen, met daarbij de nadruk op preventief beleid.

Evenementen moeten zonder problemen georganiseerd kunnen worden in Leeuwarden. Initiatiefnemers zijn zelf verantwoordelijk voor de veiligheid op het festivalterrein. Deze "eigen beveiliging" wordt dwingend opgenomen in vergunningaanvragen.

Leeuwarden zet samen met andere grote steden actief beleid op om mensenhandel en illegale prostitutie tegen te gaan. In samenwerking met de GGD, het Openbaar Ministerie, Fier Fryslân en het Leger des Heils, wordt een preventieve campagne opgezet met als doel het tegengaan van uitbuiting en vrouwen-slavernij.

De gemeente blijft een centrale rol spelen in het Veiligheidshuis. Binnen het Veiligheidshuis krijgt jeugd bijzondere aandacht. De nadruk ligt hierbij op een preventieve sluitende aanpak, bestaande uit intensieve niet vrijblijvende samenwerking tussen scholen, jeugdzorg, reclassering, politie en justitie.

Voor het domein van de openbare orde en veiligheid stelt de gemeenteraad prioriteiten vast. De burgemeester rapporteert regelmatig in de raad over het functioneren van de wijkagent, criminaliteitscijfers, structurele overlastsituaties en jeugdcriminaliteit.

Ex-gedetineerden uit de gemeente Leeuwarden krijgen intensieve begeleiding, het zogenaamde nazorg-programma wordt opnieuw vormgegeven. Een dergelijk programma wordt juist ook voor jonge criminelen verplicht gesteld.

Het Meldpunt Huiselijk Geweld signaleert situaties zodat politie, justitie en de hulpverlening onmiddellijk in kunnen grijpen. Sociale Wijkteams zijn extra alert op huiselijk geweld en hebben oog voor slachtoffer én dader. Dit komt een multidisciplinaire oplossing ten goede. Wachtlijsten moeten weggewerkt worden en samenwerking met Slachtofferhulp is daarbij uiteraard van groot belang.

Het moet voor inwoners eenvoudiger worden om overlast, gevaarlijke situaties, bedreigingen en onwenselijke situaties te melden, het digitale Omgevingsalert kan hiertoe één van de instrumenten worden.

Fietsendiefstal moet aangepakt worden. Dit willen wij onder meer bereiken door het vergroten van de animo om fietsen te registreren.

KUNST, CULTUUR & MONUMENTEN

Terugblik

De gemeente heeft de afgelopen jaren gewerkt aan de omvorming van cultuureducatie. Het Centrum voor de Kunsten is omgevormd tot de netwerkorganisatie KunstKade, waarbij vanuit een coöperatieve structuur een breed aanbod van lessen plaatsvindt in de gemeente. De nieuwe werkwijze stimuleert cultureel ondernemerschap. Wij vinden het belangrijk dat iedereen in aanraking kan komen met cultuur, de nieuwe werkvorm biedt culturele programma's aan voor alle kinderen op alle basisscholen. De meeste andere gemeenten kennen een dergelijk aanbod niet.

Leeuwarden is trots op de regionale en lokale cultuur, initiatieven op het gebied van culturele producties worden door de gemeente ondersteund. In de stad vormen het jaarlijkse Fries Straatfestival en het Noordelijk Filmfestival terugkerende evenementen van en voor inwoners van de hele regio. Daarnaast zijn er nieuwe festivals, zoals Into the Grave, Explore the North en Welcome to the Village, die het culturele klimaat van Leeuwarden verstevigen.

In Boarnsterhim zijn een aantal theater- en muziekgezelschappen actief die regelmatig optredens verzorgen binnen en buiten het eigen dorp. Het Pikmeer heeft zich uitstekend bewezen als toplocatie voor theatervoorstellingen in de open lucht.

Leeuwarden staat in de top van monumentensteden. Die monumenten koesteren we. Daarom is ook werk gemaakt van de gemeentelijke monumentenlijst, waarop zowel gebouwen, objecten als bijzondere bomen een plek hebben gekregen.

De stad wil in 2018, samen met de provincie en andere Friese gemeenten, Culturele Hoofdstad van Europa (LWD2018) worden. Leeuwarden is in 2012 door de eerste selectie gekomen, met twee andere steden. De PvdA heeft deze ambitie volop gesteund, onder andere met als doel de culturele sector en de economie te versterken. Voormalig strafgevangenis De Blokhuispoort biedt onderdak aan de projectorganisatie van LWD2018 en heeft zich ontwikkeld tot een laagdrempelige ontmoetingsplek van cultureel ondernemers. De Blokhuispoort huisvest tevens het tweede poppodium van de stad.

Vooruitblik

De PvdA blijft investeren in cultuur en de creatieve economie. De Blokhuispoort speelt hierin ook in de toekomst een belangrijke rol, zonder dat er teveel aan het bestaande concept veranderd gaat worden. De programmering van de twee poppodia is complementair en is een verrijking van de culturele sector. In het Harmoniekwartier wordt invulling gegeven aan een nieuw poppodium, waarin de bestaande verbanden versterkt gaan worden.

De Harmonie is de belangrijkste schouwburg van de provincie en dient een zo volledig mogelijke programmering aan te bieden, zowel binnen als buiten het eigen gebouw.

De komende jaren wordt gewerkt aan een nieuwe visie op de bibliotheek, de PvdA vindt het belangrijk dat deze voorziening laagdrempelig toegankelijk blijft voor alle inwoners, in het bijzonder kinderen. We gaan kijken naar de mogelijkheden tot samenwerking met andere instellingen, onder andere om decentrale uitleenlocaties te behouden. Samenwerking kan gezocht worden met wijkcentra, dorpshuizen, scholen of andere bestaande voorzieningen. De bibliotheek in Grou blijft open.

De afgelopen jaren werken de culturele instellingen goed samen. Wij willen die samenwerking tussen culturele instellingen en onderwijsinstellingen verder stimuleren en uitbreiden naar rijks-, provinciale en particuliere culturele instellingen in de regio. Deze samenwerking kan de zichtbaarheid van de cultuursector vergroten.

Veel dorpen hebben een bruisend verenigingsleven en beschikken over o.a. amateurtoneelgezelschappen en dansgroepen. De PvdA vindt het belangrijk dat deze initiatieven in stand blijven en zich ontwikkelen. (Basis)school leerlingen krijgen in de (nieuwe) gemeente de komende jaren culturele vorming onder de paraplu van KunstKade.

De ambitie en projecten in het kader van LWD2018 worden, ongeacht het behalen van de titel, voortgezet. In het geval de stad de titel niet krijgt, zal het tempo vanzelfsprekend lager liggen, mede doordat externe budgetten vervallen.

Maatregelen

De PvdA wil ondernemerschap belonen: de culturele sector in Leeuwarden is zeer actief en initiatieven die zorgen voor verbreding van het culturele aanbod, verdieping van culturele kennis en het aantrekken van bezoekers kunnen in aanmerking komen voor een gemeentelijke bijdrage dan wel garantstelling.

Collectieven van kunstenaars (zoals een broodfonds), willen we zoveel als mogelijk faciliteren: o.a. ook door te bemiddelen in de zoektocht naar geschikte huisvesting.

De Harmonie blijft een volwaardige stadsschouwburg met een kwalitatief hoogwaardig en breed aanbod en krijgt een bijzondere positie in het nieuwe Harmoniekwartier. Er ontstaat daar een nieuw cultureel gebied, waar onder andere pop- en onderwijsinstellingen een rol spelen. Ook komt er ruimte voor horeca. De Academie voor Popcultuur vormt, samen met opleidingen op MBO-niveau, een belangrijke basis van het lokale popklimaat.

Er wordt doorgewerkt aan een nieuwe opbouw en werkwijze voor de regionale bibliotheekdienst. Naast een centraal gebouw, krijgen voorzieningen in wijken en service in de dorpen een belangrijke plek in die opbouw. De bibliotheek blijft laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk.

Vakopleidingen muziek, theater, film/fotografie en gaming zijn belangrijk voor het culturele klimaat, zeker ook voor jongeren en de ontwikkeling van nieuw talent. De PvdA blijft dergelijke opleidingen stimuleren.

De gemeente is vaak vanuit de sector cultuur en de sector veiligheid betrokken bij aanvragen van evenementen. Dit moet meer in samenhang plaatsvinden om ruis richting initiatiefnemers te voorkomen. Waar nodig is er ondersteuning beschikbaar voor het opzetten van nieuwe initiatieven, bijvoorbeeld door amateur kunstenaars.

Het Oldehoofsterkerkhof is en blijft het belangrijkste evenementenplein van Leeuwarden. Daarnaast zal ook het vernieuwde Wilhelminaplein benut worden. In alle gevallen, zal getracht worden geluidsoverlast zoveel mogelijk te beperken en tot afstemming te komen over spreiding van evenementen.

De PvdA is voorstander van het stimuleren van amateurkunst. Wij pleiten dan ook voor een nieuw Festival van de Amateurkunst: mogelijk als onderdeel van het Fries Straatfestival. Doel is het laten groeien van nieuw (lokaal) talent. In de dorpen komt ruimte voor zogenaamde "keunspaden" (culturele routes).

Een stevige lokale omroep is belangrijk. De PvdA is voorstander van een onafhankelijke lokale omroep, met bijzondere aandacht voor lokaal nieuws en cultuur. Die omroep is in de toekomst niet alleen beschikbaar via de analoge kabel, maar ook bij digitale aanbieders via andere netwerken (glasvezel, DVB-C/T, ADSL, etc).

Het Historisch Centrum Leeuwarden (HCL) is verantwoordelijk voor het archiveren, beheren én ontsluiten van de lokale geschiedenis (ook het archief van Boarnsterhim heeft onderdak gevonden in het HCL). Het HCL is ook verantwoordelijk voor de exploitatie van het Pier Pander Museum en de Oldehove. Wat de PvdA betreft wordt het HCL zoveel als mogelijk gestimuleerd dit werk voort te zetten: het zichtbaar maken van de lokale geschiedenis aan bewoners en bezoekers is daarbij kernactiviteit. Bijzondere aandacht gaat uit naar voorlichting op (basis)scholen.

Via KunstKade komen kinderen op alle (basis)scholen van de gemeente in aanraking met cultuur. Via kunstmenu's wordt een stevig cultuurprogramma aangeboden, inclusief de mogelijkheid deel te nemen aan een talentenprogramma. Door het Jeugdcultuurfonds is deelname en talentontwikkeling haalbaar voor ieder kind.

Budgetten voor het opknappen, beheren en verduurzamen van monumentale gebouwen in de gemeente moeten behouden blijven. Verpaupering van het lokale erfgoed staan wij niet toe. De komende periode wordt gebruikt om een nieuwe vorm van "Stadsherstel" op te richten.

Wij willen dat op koopzondagen de culturele instellingen de deuren openen voor bezoekers. Onder één paraplu moet samengewerkt worden aan een bruisende, binnenstad waar bezoekers op zondag naast winkelen ook aan culturele activiteiten kunnen deelnemen. Het Leeuwarder Ondernemers Fonds (LOF) krijgt hierin een rol.

Zowel de Friese taal als het stadsfries behouden een prominente plek in het culturele leven. In de meertalige gemeente Leeuwarden, neemt het Fries een bijzondere positie in. De Friese dorpsnamen blijven na de herindeling vanzelfsprekend bestaan.

MILIEU, WATER & GROEN

Terugblik

Bundeling van kennis en talent draagt bij aan nieuwe bedrijvigheid. Duurzaamheidsambities kennen twee speerpunten: water en energie. Waterinstituut Wetsus bewijst zich steeds meer als “internationale waterhub” en heeft ondertussen meer dan 100 promovendi. Ook de 500 groene banen, zoals we die vier jaar geleden in het verkiezingsprogramma hebben benoemd, zijn gerealiseerd.

Met de woningbouwcorporaties zijn prestatieafspraken gemaakt voor het verduurzamen van sociale huurwoningen. Daarnaast is er een gunstige lening beschikbaar gesteld door de gemeente voor particuliere woningbezitters om hun eigen woning te verduurzamen.

Steeds meer voertuigen rijden op schone brandstoffen. Zo rijden inmiddels de stadsbussen op aardgas.

Verder is de gemeente overgegaan op een ander systeem voor onkruidbestrijding, namelijk door middel van heet water. Een schone methode van onkruidbestrijding die aansluit bij het gekozen duurzaamheidsthema water en waarbij bovendien een forse financiële besparing is gerealiseerd.

Boarnsterhim kent een groot waterrijk gebied waarbij het baggeren en het onderhouden van de waterwegen een grote opgave is. Sinds de art. 12 status van de voormalige gemeente is al het (achterstallig) onderhoud in kaart gebracht en op geld gezet. Hierdoor hebben we goed in beeld wat de opgave is met betrekking tot waterbeheertaken. De komende periode zal toegewerkt worden aan een sluitend kapitaalgoederen beheer.

Vooruitblik

Leeuwarden blijft inzetten op het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen en de productie en toepassing van duurzame energie. Het creëren van kennis en innovatie is van groot belang voor zowel de stad als voor heel Fryslân. Dat zorgt voor werkgelegenheid. De internationale positie van Leeuwarden als waterstad dient te worden uitgebouwd. Daarom verlenen we steun aan de nieuwe Watercampus.

Ook op het gebied van biomassa en in de agrarische sector willen we duurzaamheidsinitiatieven blijven stimuleren. Dat is voor Leeuwarden een economische prioriteit.

Energiebesparing begint bij het niet onnodig gebruiken van energie. Om die reden is voorlichting van belang. Bewustwordingscampagnes moeten nog veel sterker worden neergezet. Daarnaast moeten we ook als gemeente stimuleren dat mensen hun eigen woning verduurzamen met als doel de energielasten omlaag te brengen.

De gemeente geeft het goede voorbeeld en onderzoekt welke eigen gebouwen (van kantoren tot sportcomplexen en culturele instellingen) energiezuiniger kunnen.

Er moet streng worden gehandhaafd op het illegaal dumpen van afval. Leefbaarheid in stad en dorp begint bij “schoon, heel en veilig”. Dat is een primaire taak van de gemeente en moet overal op orde zijn en blijven. De gemeente moet zorgen voor voldoende vuilnisbakken die tijdig worden geleegd.

Voor het op niveau houden van het onderhoud aan (water)wegen en kunstwerken moet er voortdurend zicht zijn op de staat van deze objecten. We willen lange-termijn beheerplannen m.b.t. het benodigde noodzakelijke onderhoud. Zo moeten onverwachte tegenvallers worden voorkomen.

Collectieve duurzame energievoorzieningen in dorpen en wijken worden door de gemeente ondersteund. Zowel qua kennis als vergunningverlening.

Veel hondenbezitters gedragen zich zoals we van hen verwachten bij het opruimen van hondenpoep. Toch blijft bij onze inwoners de hondenpoep één van de grootste ergernissen. Die wordt veroorzaakt door een klein percentage van de hondenbezitters. Handhaving en beboeting zijn papieren tijgers gebleken. In de komende periode gaan we zoeken naar een meer effectieve methode om dit probleem aan te pakken.

Maatregelen

Groenvoorzieningen zijn schoon, heel en veilig. Er moeten meer prullenbakken en hondentoiletten komen, vooral rondom losloopegebieden en veldjes.

Er wordt gehandhaafd en beboet daar waar hondenpoep niet wordt opgeruimd door de eigenaren.

Onkruid wordt op een duurzame manier bestreden.

Er wordt verder geëxperimenteerd met het beheren van de openbare ruimte door bewonersinitiatieven. Dit levert een kostenbesparing op voor de gemeente en bevordert de zelfredzaamheid van de gemeenschap. Daar waar bewoners primaire taken van de gemeente over willen nemen worden heldere afspraken gemaakt over resultaat, vergoedingen en aansprakelijkheid.

De PvdA streeft een groene stad en groene dorpen na. Daar waar ruimtelijke plannen ten koste gaan van groen, willen we dat het verlies van groen in de nabije omgeving wordt gecompenseerd.

De gemeente stimuleert en faciliteert collectieve duurzame energie. De komende vier jaar worden minstens vier initiatieven gestart.

VERKEER & VERVOER

Terugblik

De PvdA heeft de afgelopen periode gehamerd op de verbetering van de bereikbaarheid om de economische positie van Leeuwarden als hoofdstad van Fryslân te versterken.

Er zijn in de geschiedenis van Leeuwarden nog nooit zoveel infrastructurele projecten in uitvoering genomen. Er is begonnen met de aanleg van de Haak om Leeuwarden, het Drachtstercomplex wordt aangepakt, het Noordwesttangent krijgt vorm en de aanleg van de Westelijke Invalsweg is opgestart.

Naast de grote infrastructurele projecten rondom Leeuwarden zijn wij ook bezig om de doorstroming op de stadsring te verbeteren. De Heliconweg en het Oostergoplein zijn al afgerond.

De doorgaande weg rond Lekkum, de Buorren, is veiliger en fraaier ingericht.

Voor de fietsers is ook het nodige bereikt. Er zijn prachtige fietstunnels aangelegd onder het Oostergoplein, bij het Drachtsterplein en bij de van Loonstraat onder de Julianalaan. Verder zijn in de binnenstad gratis fietsenstallingen ingericht.

Vooruitblik

De komende periode worden grote infrastructurele projecten afgerond, zoals de Haak, Noordwesttangent, het Drachtstercomplex inclusief aquaduct en de Westelijke invalsweg.

In het kader van het programma "Vrij Baan" gaan de laatste onderdelen van de stadsring op de schop. Door de verbetering van de bereikbaarheid wordt Leeuwarden aantrekkelijker voor bedrijven en instellingen om zich te vestigen en voor werknemers en bezoekers om er te werken, te winkelen en te recreëren.

Er komt een nieuwe parkeergarage aan de Tesselschadestraat/Reviusstraat voor de daar gevestigde kantoren. Deze parkeergarage voorkomt parkeren in de Vosseparkwijk.

Met de bouw van de parkeergarage aan de Nieuwe Oosterstraat, op initiatief van de PvdA en in samenwerking met de provincie, ontstaat er een cirkel van kwalitatief goede en betaalbare parkeervoorzieningen in de binnenstad op logische aanlooproutes.

Maatregelen

De PvdA wil de binnenstad goed bereikbaar houden, juist ook voor auto's, maar is geen voorstander van blik op straat in onze fraaie monumentale binnenstad. Daarom is en blijft het belangrijk om de parkeergarages in de binnenstad betaalbaar en bereikbaar te houden.

Wij willen de omgeving van parkeergarage Hoeksterend verbeteren, de bezoekers voelen zich daar niet altijd veilig en comfortabel.

Wij blijven investeren in een comfortabel en veilig netwerk voor het fietsverkeer. Dat geldt zeker ook voor het buitengebied, waarbij de verbinding Grou-Warten-Wergea hoog op de lijst staat en als het aan de PvdA ligt de komende raadsperiode (2014-2018) zal worden gerealiseerd.

De verkeersveiligheid in de wijken en dorpen willen wij goed in beeld hebben. Naast de situatie in de omgeving van de scholen vraagt ook de confrontatie tussen het steeds zwaarder wordende landbouwverkeer en fietsers om specifieke aandacht.

Voor minder validen worden de mogelijkheden om op weekdays boodschappen te doen in de binnenstad uitgebreid d.m.v. een flexibeler parkeerregime voor kaarthouders op straat (vrij parkeren buiten de vakken, wanneer mogelijk).

Aansluitend op de grootschalige infrastructurele projecten rond de stad zijn we hard aan het werk om de doorstroming op de bestaande stadsring te verbeteren. Voor het Europaplein en de Valeriusstraat liggen de plannen klaar. Uitgangspunt voor de plannen is dat deze sober worden uitgevoerd.

De komst van de nieuwe Westelijke Invalsweg vraagt om een aanpassing van de Snekertrekweg en het stationsgebied. De Sophialaan moet een prachtige entree van de stad worden. Met de herinrichting van het stationsgebied moet er ook een oplossing voor de stagnatie op de Lange Marktstraat komen.

Winkelpark De Centrale heeft zich in de laatste jaren sterk ontwikkeld en trekt veel bezoekers van buiten de stad. De ontsluiting van De Centrale vraagt om verbetering. Tegelijk hiermee, moet gekeken worden naar optimalisatie van de bereikbaarheid van het gebied waar o.a. Friesland Campina en Koopmans Meel zijn gevestigd.

De PvdA is voorstander van fietsvoorrang bij rotondes binnen de stadsring zonder daarbij de veiligheid en de doorstroming van het autoverkeer uit het oog te verliezen.

De PvdA streeft naar minimaal gebruik van verkeersborden. Alleen waar dit nodig is en verduidelijkend werkt worden verkeersborden geplaatst.

Bij nieuwe straatnamen let de gemeente zowel op originaliteit en historische aspecten als op identificatiemogelijkheden van de inwoners (incl. gemak van het spellen). Daar waar historische personen of locaties worden vernieuwd wordt het straatnaambord om educatieve redenen van een toelichtend onderschrift voorzien.

De PvdA wil zo snel mogelijk een Plan van Aanpak en Beheer opstellen voor achterstallig onderhoud aan bruggen in het noordelijk deel van Boarnsterhim. Doel is achterstallig onderhoud weg te werken en te komen tot een degelijk beheer- en onderhoudsregime voor de toekomst.

Verkeersveiligheid is voor de PvdA een leidend principe. Wij willen de gevaarlijke knelpunten in kaart brengen en aanpakken. De verkeersveiligheid rond scholen is daarbij onze eerste prioriteit.

De PvdA vindt de OV-bereikbaarheid van stad en dorp belangrijk. Met name voor scholieren en ouderen moeten verbindingen in stand blijven. De PvdA zal maatwerkinitiatieven vanuit de dorpen, zoals bijvoorbeeld een buurtbus, actief ondersteunen.

De PvdA wil de intercityverbindingen met de Randstad, zowel via de Veluwelijn als de Hanzelijn, optimaliseren. De gehele verdubbeling van het spoor Groningen – Leeuwarden maakt een extra sneltrein mogelijk. Bij voorkeur rijdt deze in de toekomst door naar het ten zuiden van de stad te ontwikkelen station Werpsterhoek.

III. WERK VOOR IEDEREEN

ECONOMIE, WERK & GROEI

Terugblik

Ondanks de economische recessie, is het aantal beschikbare banen in Leeuwarden redelijk stabiel. Er is de afgelopen jaren geïnvesteerd in de Dairy Campus, waar nieuwe bedrijven zich hebben gevestigd. De Watercampus is "the place to be" geworden voor bedrijven in de watertechnologiesector. De bereikbaarheid van de stad en bedrijventerreinen verbetert ieder jaar.

Het CJIB en UPC hebben nieuwe kantoren opgeleverd in het WTC-gebied en langs de Tesselschadestraat. Er wordt gewerkt aan herbesteding van oude leegstaande kantoorpanden, die niet geschikt meer zijn voor een kantoorfunctie. Aan de Oostergoweg komt op deze manier ruimte voor studentenhuisvesting.

In en rondom de binnenstad is geïnvesteerd in de openbare ruimte, met als mijlpaal de oplevering van het Wilhelminaplein en de nieuwe Zaailand-garage. Hoewel er meer leegstaande winkelpanden zijn bijgekomen en het aantal bezoekers daalt, een gevolg van de crisis en internetwinkelen, is ook gewerkt aan het verbeteren van de zichtbaarheid en het imago van Leeuwarden en de binnenstad. Met succes: mensen zijn de stad beter gaan waarderen en keren er vaker terug om te winkelen.

In de afgelopen periode is Leeuwarden, als één van de eerste steden in het land, vrijwel volledig aangesloten op glasvezel: de internetinfrastructuur van de toekomst. Dit heeft niet alleen banen opgeleverd, maar ook gezorgd voor een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor bedrijven.

Op provinciaal niveau wordt naast de stadsregio o.a. samengewerkt met de gemeenten Súdwest-Fryslân, Heerenveen en Drachten|Smallingerland. Deze samenwerking heeft tot doel de gezamenlijke regionale kracht te versterken en meer bedrijven naar de provincie te halen. Niet elkaar beconcurreren, maar samen sterk staan tegenover andere regio's waar bedrijvigheid naartoe verschuift.

Vooruitblik

Leeuwarden is over vier jaar economisch herkenbaar als Europees centrum van de watertechnologie en innovatiecentrum voor de zuivelsector.

De investeringen in het aantrekkelijk houden van de stad en de dorpen gaan zoveel als mogelijk door. De PvdA streeft naar schone, veilige en toegankelijke gebieden. Er worden samen met het Rijk en de provincie stappen gezet in het verduurzamen en herbesteden van verouderde kantoor- en industrielocaties.

De komende jaren blijft de PvdA inzetten op het thema "werk voor iedereen". Een gezonde stad biedt een gevarieerd aanbod aan banen, voor alle opleidingsniveaus. De samenwerking binnen de provincie wordt versterkt, ook zal er vanuit Leeuwarden aan gemeenten en provincies een oproep worden gedaan om in noordelijk verband duidelijke afspraken te maken over het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en het behoud van bestaande bedrijven en overheidsinstellingen.

De lobby richting Den Haag en Brussel wordt geïntensiveerd, ter behartiging van de regionale belangen. Vertrek van rijksdiensten, waaronder een verdere uitholling van justitie, wordt niet geaccepteerd. Om een stevige vuist te kunnen maken, wordt de samenwerking met de grotere gemeenten in Fryslân en met de provincie zelf versterkt.

Met name in Grou wordt de focus gelegd op bedrijvigheid rondom waterrecreatie: het dorp Grou krijgt weer allure en wordt hét watersportdorp van de provincie.

Nieuwbouw van de Watercampus zorgt voor substantiële banengroei in Leeuwarden. Rondom de Dairy Campus worden nieuwe zuivelbedrijven optimaal gefaciliteerd. De PvdA is trots op de forse investeringen van o.a. CSK Food Enrichment en FrieslandCampina. Hiermee wordt de positie als zuivelcentrum steviger.

Het financieel dienstencentrum (Lange Markstraat) staat door de economische crisis onder druk. De gemeente gaat - samen met onderwijsinstellingen - optimaal ondersteuning bieden aan vraagstukken die hier spelen, met als doel zoveel mogelijk werkgelegenheid in de regio te behouden.

Maatregelen

Hoofdthema binnen de paragraaf economie is, naast behoud van werk en het werven van nieuwe bedrijven, de driehoek “armoedebestrijding-onderwijs-werk”. Goed onderwijs (en aansluiting op de arbeidsmarkt) zorgt voor meer kans op een baan en minder kans op armoede. De gemeente stuurt daarbij op educatie, innovatie en valorisatie.

Leeuwarden kent veel MBO, HBO en masteropleidingen. Afgestudeerden kunnen via een lokaal bemiddelingsnetwerk gekoppeld worden aan lokale/regionale ondernemers. Hiermee ontstaat behoud van arbeidspotentieel, kennis, zekerheid voor ondernemers en hebben we een lagere jeugdwerkloosheid.

Naast pas afgestudeerde en jongere werknemers, worden 50/55-plussers hard getroffen door de stijgende werkloosheid. Er dient voor deze groep maatwerk plaats te vinden, waarbij omscholing, netwerk benadering tussen werknemers en werkgevers en sturen op kracht van betrokkenen zelf doorslaggevend zijn.

Er komt een Plan van de Arbeid voor de zogenaamde “mismatch” op de arbeidsmarkt. Met een versterkte samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid wordt gestreefd naar 1000 banen in de zorg, techniek, water en agri-nutri-sector.

Bedrijven in gemeente en provincie blijven achter als het gaat om innovatie. De PvdA wil samen met ondernemers, de provincie en onderwijsinstellingen komen tot een innovatieprogramma, primair voor het MKB, met als doel de concurrentiepositie van stad en regio te verbeteren en tot nieuwe banengroei te komen.

Friese bedrijven exporteren relatief veel producten en diensten. Internationalisering wordt een steeds belangrijker factor. Het WTC beschikt over een zeer waardevol netwerk. De PvdA wil blijven investeren in dit netwerk en dit waar nodig verstevigen en/of uitbreiden.

De PvdA is geen voorstander van grote bedrijfsloodsen en industriecomplexen op het Friese platteland. Deze horen thuis op bedrijventerreinen in voornamelijk Leeuwarden en Grou. Tegelijk wordt geen afbreuk gedaan aan groeimogelijkheden van bestaande bedrijven en wordt kleinschalige bedrijvigheid in de dorpen gestimuleerd.

Bij nieuwbouw van kantoren en bedrijfspanden geeft de PvdA voorkeur aan inbreiding op bestaande locaties boven uitbreiding in het open landschap. Wel wil de PvdA beginnen met de planvoorbereiding voor het gebied rond Werpsterhoek en het nieuwe NS-station. Bij toekomstige economische groei wordt dit gebied dé economische zichtlocatie van Fryslân, voorzien van stedenbouwkundige topkwaliteit.

Grootschalige detailhandel wordt alleen toegestaan op de daarvoor aangewezen gebieden en/of in de binnenstad. Buiten de binnenstad, wordt alleen toestemming gegeven voor grootschalige detailhandel als dit versterkend werkt op de gemeente als geheel, in het bijzonder de binnenstad en de bestaande voorzieningen in de dorpen.

Naast het bestaande snelle internet via glasvezel in de stad, wordt de komende periode samen met de provincie onderzocht of het mogelijk is om ook het landelijk gebied aan te sluiten. Beschikbaarheid van snel internet maakt het aantrekkelijker voor bedrijven om zich in het landelijk gebied te vestigen (o.a. thuiswerkende ZZP'ers).

Er wordt de komende periode gekeken naar een lokale invulling van de nieuwe winkeltijdenwet, waarbij de nadruk ligt op het vergroten van de aantrekkelijkheid van Leeuwarden als koopcentrum en de positie die winkeliers daarbij innemen.

Vrijwilligerswerk vormt een belangrijke schakel in een periode van werkloosheid. De PvdA wil samen met het Vrijwilligers Steunpunt, werken aan snelle inzetbaarheid van werklozen. Doel is deze mensen snel weer aan een reguliere baan te kunnen helpen.

Startende ZZP'ers ondersteunen we. Medewerkers in de uitvoering zoals thuishulpen (Alfahulpen) hebben recht op goede arbeidsomstandigheden en fatsoenlijke lonen volgens CAO-normen, ook als zij dit werk als ZZP'er doen. Wij vinden dit een belangrijk criterium in aanbestedingsprocedures.

Voor ZZP'ers die schuldhulpverlening nodig hebben, stellen we niet meer als voorwaarde dat zij hun bedrijf stop zetten. ZZP'ers komen in aanmerking voor het minimabeleid.

Vliegbasis Leeuwarden is een belangrijke werkgever in de regio. De PvdA is voorstander van het openhouden van de vliegbasis.

RECREATIE & TOERISME

Terugblik

Recreatie en toerisme is de vierde bedrijfstak van Nederland en voor de nieuwe gemeente Leeuwarden daarmee dus ook een belangrijke economische pijler. 70 procent van alle Nederlanders gaat elke zomer op vakantie. Een groot deel van de vakantievierders viert vakantie in eigen land.

Leeuwarden is een gemeente met een historische binnenstad, maar ook met veel groen en blauw. De nieuwe gemeente Leeuwarden maakt onderdeel uit van het Friese watersport- en merengebied, maar ook de stad Leeuwarden heeft veel water waar meer toeristen en bewoners gebruik van maken dan voorheen.

De stad wordt door de bezoekers steeds beter gewaardeerd en bezocht. Inmiddels komt de helft van de bezoekers van de binnenstad van buiten de gemeente en één op de vijf bezoekers van buiten Fryslân. Ook Grou kent sinds jaar en dag grote aantallen watersportrecreanten. De realisatie van de staande mast-route tussen Grou en Leeuwarden heeft deze recreatieve route sterk verbeterd.

De afgelopen periode is besloten het fietspad tussen Warten en Zuiderburen aan te leggen. Hiermee ontstaat zowel voor de recreant als voor het woon-werkietsverkeer een comfortabele en veilige verbinding.

Vooruitblik

Met het noordelijk deel van Boarnsterhim erbij krijgt de nieuwe gemeente Leeuwarden een ander karakter. Het toerisme brengt grote economische kansen met zich mee. We willen de nieuwe gemeente stevig in de markt zetten met een duidelijke citymarketingstrategie, waarbij de watersport een belangrijke positie inneemt.

Die marketingstrategie kan Fryslânbreed opgepakt worden, zodat verschillende doelgroepen optimaal bediend kunnen worden. Fryslân heeft een bruisende hoofdstad, veel groen, prachtige meren en fantastische Waddeneilanden. Dat product verdient meer aandacht.

Om toeristisch interessant te blijven is het nodig te blijven innoveren. De behoeften van consumenten zijn aan verandering onderhevig. Ondernemers zullen in moeten spelen op die veranderingen.

Grou moet weer één van de meest aantrekkelijke en bekendste watersportdorpen van Nederland worden.

De PvdA is trots op de recreatie- en natuurgebieden van de (nieuwe) gemeente. Of het nu om de Alde Feanen, om de Groene Ster, het Pikmar of het gebied rondom De Swette gaat. Deze gebieden moeten hun kwaliteit op z'n minst behouden. Verder wil de PvdA deze gebieden optimaal toegankelijk houden voor recreanten en toeristen.

Maatregelen

We willen samen met de provincie Fryslân, andere Friese gemeenten en het bedrijfsleven één sterke marketingcampagne opzetten. Als inspirerende voorbeelden kunnen de skigebieden in de Alpen dienen. Die hebben gemeente- en brancheoverschrijdende toeristische informatiecampaagnes. Zowel online, in print als bij publiciteitscampagnes.

De PvdA wil de Leeuwarder wedstrijddag van het SKS skûtsje-zeilen verhuizen van Lemmer naar Grou met als doel een nieuw meerdaags zeilevenement in Grou.

De finish van de Elfstedentocht hoort in de Prinsentuin, midden in de binnenstad. Er komt een onderzoek naar wat er voor nodig is om dat voor elkaar te krijgen.

Consumenten willen steeds meer kwaliteit. Daar waar ondernemers willen investeren, past dan ook een pro-actieve overheid. Vrijgekomen agrarische bedrijven, maar ook bestaande bedrijven, hebben de mogelijkheid uit te groeien tot toeristisch interessante verblijfsgebieden. Met name in het landelijk gebied moet ruimte zijn voor nieuwe recreatieve en toeristische functies (zie hoofdstuk landelijk gebied).

Jongere generaties kiezen, afgezien van de Waddeneilanden, nauwelijks voor Fryslân als vakantiebestemming. We moeten uitzoeken hoe dat komt, met als doel de regio aantrekkelijker te maken voor deze doelgroep.

Naast voldoende havens met goede voorzieningen willen we ook voldoende camperplaatsen.

Bezoekers uit de regio zijn belangrijk voor de stad. Het imago van de (binnen)stad kan worden verbeterd door gericht te adverteren in lokale nieuwsbladen elders in de provincie of door bijvoorbeeld regelmatig een specifiek dorp te “adopter” (kortingen voor dorpsbewoners, gratis OV) etc. Ook kunnen werkgevers vaker als intermediair worden gebruikt voor digitale informatie die werknemers van buiten ten goede komen.

Het verblijfstoerisme kan beter. Zo kan een weekendje naar de Wadden heel goed vooraf worden gegaan door een vrijdagavond in Leeuwarden. Daarnaast is het belangrijk om bezoekers aan Leeuwarder evenementen, zoals het Fries Straatfestival en het Noordelijk Filmfestival, langer vast te houden.

IV. OPENBAAR BESTUUR

EFFECTIEF, ZICHTBAAR & VERANTWOORDELIJK

Terugblik

De gemeente heeft de afgelopen jaren gewerkt aan een verbeterde dienstverlening. De stadshal is opgeknapt en nu ook aan de zijde van het Burmaniahuis toegankelijk voor minder validen. Via DigiD kunnen telkens meer gemeentelijke zaken digitaal afgehandeld worden. Er is gewerkt aan nieuwe, digitale manieren van communicatie met inwoners via sociale media. De raadsvergaderingen zijn, na een periode van afwezigheid, weer te volgen op de lokale omroep. Ook DAGtv is sinds begin 2013 weer op televisie.

Leeuwarden is voor vele bovengemeentelijke taken door het rijk aangewezen als kerngemeente. Die taak wordt zeer serieus genomen, waardoor de kwaliteit van de geleverde producten en diensten hoog is, tegen relatief lage kosten. De gemeente Leeuwarden heeft zich coöperatief opgesteld richting (kleinere) gemeenten die deze taken niet zelfstandig kunnen uitvoeren.

Vooruitblik

Voor de PvdA is een sluitende begroting en een financieel gezonde gemeente uitgangspunt. Aanvullende bezuinigingen zijn gezien de economische crisis en de decentralisaties niet uit te sluiten. De PvdA zal daarbij altijd rekening houden met de positie van kwetsbaren in de samenleving. Verder zal de PvdA zoveel als mogelijk ruimte behouden voor noodzakelijke investeringen in de stad en dorpen.

De Leeuwarder politiek staat vanwege de aanhoudende crisis voor scherpe keuzes. Juist in tijden van krimpende budgetten, is het zaak om het takenpakket van de gemeente te herijken. Nieuwe investeringen betekent minder geld voor bestaande taken. Dat is een lastige maar noodzakelijke opgave die de PvdA met andere partijen en de inwoners van deze gemeente uit wil voeren.

Digitale communicatie wordt steeds belangrijker, maar vervangt vooralsnog niet alle papieren media. Er zijn nog veel mensen die hiervan gebruik maken. De uitzendingen van DAGtv en de raadsvergaderingen worden wat de PvdA betreft voortgezet. Er moet meer nadruk gelegd worden op uitzenden via digitale media, zodat mensen kunnen kijken wanneer het hen uitkomt.

De bereikbaarheid van het gemeentelijk informatienummer 14058 is een continu aandachtspunt en heeft nog verbetering. Klachten en/of meldingen moeten binnen een redelijke termijn van antwoord worden voorzien en binnen afzienbare tijd worden opgelost. Apps als BuitenBeter en Omgevingsalert worden de komende jaren beter benut.

Na de samenvoeging met Boarnsterhim volgt in 2018 waarschijnlijk samenvoeging met de gemeente Leeuwarderadeel en delen van de gemeenten Littenseradiel en Menameradiel. De PvdA is voorstander van een verdere groei van de gemeente Leeuwarden en staat positief tegenover eventuele toekomstige herindelingsstrategieën. Tegelijk zijn er grenzen. De PvdA toetst (geografische) groei van de huidige gemeente aan logische verbanden. Economische, culturele en sociale verbondenheid met de stad vormen daarbij uitgangspunt.

Maatregelen

In de portefeuillevdeling van het nieuwe College van B&W wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de positie van de dorpen en het platteland. Per 1 januari 2014 heeft de gemeente Leeuwarden er negen nieuwe dorpen en een flink plattelandsgebied bij. Dat vraagt om specifieke aandacht en acties.

Ambtenaren van de gemeente beheersen de Friese taal minimaal passief.

De raadsvergoeding voor gemeenteraadsleden blijft gelijk aan de huidige vergoeding van de huidige gemeente Leeuwarden. Er wordt geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om vergoedingen te verhogen na samenvoeging met Boarnsterhim.

De PvdA Leeuwarden is tegenstander van een noordelijk landsdeel en voor behoud van Fryslân als bestuurlijke, sociaaleconomische en culturele eenheid.

De PvdA wil de komende periode inzetten op ambtelijke samenwerking met de provincie, Wetterskip Fryslân en andere Friese gemeenten met als doel te komen tot kostenbesparingen op back-office activiteiten en vermindering van overheadkosten. Op deze manier blijft er meer geld over voor basistaken en investeringen.

De gemeente staat als kerngemeente open voor samenwerking op het gebied van bovengemeentelijke taken.

De gemeente werkt actief aan het bevorderen van burgerschap, zowel via traditionele als nieuwe media. Juist politieke partijen hebben hierin een rol. De PvdA wil de gezamenlijke debatten in De Bres, over actuele lokale thema's, voortzetten.

Collegeleden, raadsleden en ambtenaren handelen integer en betrouwbaar en houden zich aan de gedragscodes die hiertoe zijn opgesteld. Schending hiervan leidt tot schorsing of ontslag.

Klachten over de gemeente worden opgepakt door de onafhankelijke gemeentelijke ombudsman/vrouw.

Er moet sterke en kwalitatief goede ambtelijke ondersteuning zijn om de uitdagingen van de komende jaren, zoals extra taken vanuit het rijk én groei van de gemeente, waar te kunnen maken.

Er wordt kritisch gekeken naar externe inhuur. Waar mogelijk, worden stageplaatsen aangeboden en kansen gegeven aan oud medewerkers om kennis en expertise beschikbaar te stellen aan de nieuwe generatie.
